РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу.
видає
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., СУБОТА, 11-го СІЧНЯ 1919. Ч. 4. — VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J. SATURDAY, JANUARY 11, 1919. No. 4.

УКРАЇНЦІ В ПОРОЗУМІНЮ З БОЛЬШЕВИКАМИ.

Народна Република Західної України і головні основи її конституції.

Боротьба о Львів триває дальше. - Українці окружили місто.

Боротьба в Берліні ще непорішена. -- Независимі соціялісти утворили нове правительство.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 10, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

УКРАЇНЦІ ЗАКЛЮЧИЛИ УГОДУ З РОСІЙСЬКИМИ БОЛЬШЕВИКАМИ.

ВАРШАВА, 4. січня. — **Київ, столиця України, в якім в протягу минувшого місяця панував розмірно спокій, опинив ся нараз в руках большевиків.**

Провідник українських сепаратистів, ген. Петлюра, заявив, ЩО УКРАЇНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ЗАКЛЮЧИЛО УГОДУ З ТРОЦЬКИМ І ЛЕНІНОМ. Російські большевицькі війска посувають ся тепер на полудневий захід.

УСЛІВЯ СОЮЗА МІЖ УКРАЇНСЬКИМ І МОСКОВСЬКИМ ПРАВИТЕЛЬСТВОМ, ЯК ДОНОСЯТЬ, МІСТЯТЬ ЗАСТЕРЕЖЕНЄ, ЩО ОБІ ДЕРЖАВИ МАЮТЬ ЗАДЕРЖАТИ ВЗАІМНО СВОЮ НЕЗАВИСИМІСТЬ ТА ЩО НЕ МАЄТЬ СЯ СТАВИТИ НІЯКИХ ПЕРЕШКОД, ЯКІ МАЛИ БИ НА ЦІЛИ ЗАПОБІГТИ НАУЧАНЮ БОЛЬШЕВИЦЬКИХ ДОКТРИН.

Німецькі війска, як здаєть ся, не були всилі забрати з України своїх складів оружа і амуніції. В Києві мали дістати ся в руки большевиків німецькі склади оружа і амуніції у вартости 18 міліонів рублів.

В КИЄВІ УТВОРЕНО УКРАЇНСЬКИЙ І МОСКОВСЬКИЙ КОНҐРЕС РОБІТНИКІВ.

Організоване селянських комітетів для розділу великих посілостий.

ВАРШАВА, 8. січня. — Вісти з Києва доносять, що в місті і в околиці панує спокій, бо не позістало нічого, що можна би вкрасти, ані нема дідичів, яких можна би рабувати або убивати.

Здаєть ся, що Київ получив ся з Москвою.

Лев Троцький, большевицький міністер загр. справ, і Николай Ленін, большевицький премієр, порозумівають ся з Українцями, кажучи, що вони не мають бажаня передати власть правительства на Україні в руки опозиції.

У Києві утворено робітничі конґреси, один український, а другий московський. Московський конґрес має складати ся з делеґатів робітничих і салдатських саветів. Він є знарядом большевиків. Оба конґреси заявили, що вони не бажають мати між своїми членами інтеліґентів.

По селах зорганізовано селяньські комітети, які мають на ціли перевести поділ державних маєтків і земель, зрабованих бувшим дідичам.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ВІЙСКА МАШИРУЮТЬ НА УКРАЇНУ.

Мають на ціли помогти Українцям в боротьбі проти ген. Денікіна.

ГЕЛЬЗІНҐФОРС, 9. січня. — Достовірні вісти з Петроґраду доносять, що зелізниці, які ведуть з Москви через Курск, Орел, Бріянск і Гомель на Україну, зарезервовано на 8 днів для перевозу війск і амуніції.

Вислане большевиками війск на Україну має на ціли або повалити українське народне правительство і директоріят Петлюри або дати поміч у боротьбі проти армії ген. Денікіна з Кубани, якому помагають війска аліянтів.

З Петроґраду відходять поїзди шляхом на Вітебск і Могилев з лотиськими стрільцями, які мають до своєї розпорядимости також батерії, зложені з тяжких корабельних гармат.

— 0 —

БОРОТЬБА О ПОСІДАНЄ ЛЬВОВА.

50.000 українська армія під проводом Голубовича.

ВАРШАВА, 4. січня. — Поляки з обмеженими силами боронять хоробро Львова, але українські большевики, одержавши поміч в німецьких гарматах і німецьких канонірах, поволи нищать місто.

Силу облягаючої армії Українців оцінюють на 50.000, яка находить ся під командою Голубовича, бувшого премієра України, який був також головою першої української мирової делеґації в Берестю Литовськім.

Українці грозять місто відотненєм водопроводів і електрики. Средства поживи в місті дуже скупі. Лише мала частина цивільного населеня мала спромогу утечи з міста, а то з причини дуже лихого стану зелізниць.

Польським військам помагає при обороні Львова богато мешканців міста, між тими дівчата і хлопці. В падолисті мешканці міста помагали Полякам при виратуваню міста з рук Українців.

УКРАЇНЦІ ПЕРЕТЯЛИ ВОДОПРОВОДИ.

Польські війска у Львові числять 20.000.

ВАРШАВА, 6. січня. — **Довкола Львова ведеть ся завзята боротьба. Поляки ставлять сильний опір військам Українців.**

Українські війска перетяли водопроводи і електрику. Що дня приходить до завзятої рукопашної боротьби на передмістях Львова.

Поляки вислали всі свої війска, щоби ратувати Львів. Польська залога у Львові числить 20.000; їй помагає богато цивільних, хлопців і женщин. Цивільні особи одіті в австрійські мундури і сталеві шеломи, які Австрійці полишили, уступаючи зі Львова.

УКРАЇНСЬКІ ВІЙСКА ОКРУЖИЛИ ЛЬВІВ.

Польська жіноча дивізія потерпіла тяжкі втрати.

ЛОНДОН, 7. січня. — **Українські війска посувають ся дальше наперед і окружили Львів, якого боронять Поляки,** як се доносить телеґрама з Копенгаґен на підставі вістий, одержаних в суботу з Відня.

Українські війска прогнали Поляків з Любачева, на північний захід від Львова.

На 12-милевім фронті під Львовом Українці числять 20.000. Всі польські війска, які находять ся у Львові, брали вже участь в боротьбі, між тими також дивізія, зложена з польських женщин. Ся дивізія потерпіла тяжкі втрати і богато женщин дістало ся в полон.

НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ.

Головні підстави конституції сеї держави.

ЛЬВІВ, 23. падолиста. — **Українська Народна Рада приймила слідуючі основні підстави:**

АРТИКУЛ І. — Всі землі давної австро-угорської монархії, заселені більшостию українського народу, заявили ся за ухвалою Української Народної Ради з 19. жовтня, творячи на підставі принципу про самовизначенє независиму державу під назвою Народної Републики Західної України.

АРТИКУЛ II. — Ся република є зложена з етноґрафічно українських земель давної монархії, значить, вона обіймає землю галицьку, володимирську, буковинську і угорські повіти: Спиж, Шарош, Земплин, Берег і Мармарош.

АРТИКУЛ III. — Наведені територїї становлять Народну Републику Західної України.

АРТИКУЛ IV. — Управа держави має спочивати в руках цілого населеня, а іменно народного представництва, вибраного на підставі загального, рівного, тайного, безпосередного і пропорціонального права голосованя. На підставі такогож самого права виборчого має бути вибраний сенат.

АРТИКУЛ V. — Державний герб: золотий лев на синім поли. Народний прапор: синьо-жовтої краски в горизонтальнім положеню. Державна печатка буде мати напись „Народна Република Західної України".

В НІМЕЧЧИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 10, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

БОРОТЬБА В БЕРЛІНІ ЩЕ НЕПОРІШЕНА.

Независимі соціялісти утворили нове правительство.

ПАРИЖ, 9. січня. — Останні вісти, які наспіли з Німеччини, доносять, **що независимим соціялістам вдало ся остаточно повалити правительство Еберт-Шайдеман по тяжкій кровавій боротьбі.**

Проголошено нове революційне правительство, зложене зі самих независимих соціялістів.

Часть війска правительства перейшла на сторону революціонерів. Спартаки мають тепер у своїх руках всі найважнійщі точки вмісті.

Густав Носке, головний комендант війск правительства Еберта, видав приказ залогам в дооколичних містах, щоби маширували на Берлін. Він сподіеть ся відзискати контролю в Берліні. Жертви, які потягнула за собою тридневна битва на улицях міста, є великі. В боротьбі згинуло около 700 осіб.

На чолі нового правительства стять Ґеорґ Ледебур, Лібман і Тік. Др. Лібкнехт продовжає дальше свою діяльність. Здогадують ся, що небавом і він при помочи Спратаків буде робив зусиля утворити нове правительство після свого уподобаня.

Війска Еберта мали відзискати контролю в Берліні.

КОПЕНГАҐЕН, 9. січня. — **Війска правительства Еберта заняли всі державні будинки у Берліні.** Тисячі нового війска прибувають ще дальше до міста.

Берлінський кореспондент, який надіслав сю вістку, доносить, **що війска Еберта побили Спартаків та що нині приверджено в місті спокій.**

СПРАВА ПОЛЬЩІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 10, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

ЗАМАХ НА ПРАВИТЕЛЬСТВО ПІЛСУДСКОГО.

Князь Сапіга на чолї протиреволюції.

ВАРШАВА, 5. січня. — **Члени консервативної і лїберальної партії в Польщі під проводом кн. Евстахія Сапіги робили нині зусиля, щоби здобути контролю над правительством тому, що диктатор ген. Пілсудскі відмовив ся зреорґанізувати кабінет і не хоче допустити до співучасти в правительстві жадної партії крім соціялістів.**

До сеї пори замах був безуспішний. День проминув без жертв з виїмкою одного жовніра, якого вбито, коли він не хотів допустити до увязненя Туґута, міністра внутр. справ.

На приказ кн. Сапіги, якому прийшли в поміч цивільні мешканці, увязнено премієра Морачевского, міністра загр. справ Васілевского, міністра внутр. справ Туґута, і шефа варшавської поліції. Доносять, що шістьох членів кабінету ще доси находить ся увязнених, і заходить можливість, що їх будуть держати яко закладників.

Замах розпочав ся обсадженєм всїх державних будинків, телеґрафічної централї і головної кватири залоги. Головну кватиру взяв кн. Сапіга і його адютанти до свого ужитку.

Його головним адютантом був полковник Янґшаґітіс, який сподівав ся перемовити кілька полків і віддати їх до диспозиції князя Сапіги. Однак се йому не вдало ся.

Плян консерватистам і лїбералам не вдав ся не лише тому, що вони не могли увязнити Пілсудского, але також з тої причини, що гр. Шептицкі, шеф польського штабу, не позволив ужити армії до політичних цілий.

Після увязненя міністрів офіцири перебрали ся в цивільну одіж, увійшли о год. 3-тій рано до готелю Брістоль, увязнили гр. Шептицкого і приказали йому йти до головної кватири.

Коли він прибув туди, дав приказ сторожі увязнити тих, котрі його арештували.

О год. 5-тій пополудни ген. Пілсудскі прибув до головної кватири, де мав коротку але горячу розмову з кн. Сапігою.

Здаєть ся, що Падеревскі знав про маючий відбути ся замах і виїхав до Кракова, щоби не бути під сю пору у Варшаві. Ген. Пілсудскі післав по Падеревского, щоби порадити ся з ним в справі складу нового кабінету.

Замах під проводом князя Сапіги скінчив ся невдачею.

Замах, який переведено в неділю проти правительства Пілсудского, вважають в кругах лїбералів нещасливим, бо він причинив ся до скріпленя і більшого зединеня соціялістів. Шістьох членів кабінету, які були увязнені військами опозиції, освобождено.

Князь Евстахій Сапіга, який стояв на чолї недільного замаху, позістав на приказ Пілсудского під сторожию у своїм домі аж до дальшого розпоряджения. Полковника Янґшаґітіса, адютанта кн. Сапіги, увязнено і поміщено у вязниці, де його задержать аж до розправи перед военним судом.

Нині досьвіта було чути ще в місті стрілянину. Правильні війска розоружили 30 жовнірів з білої ґвардії. Правильні війска умістили машинові кріси на сходах костела св. Хреста. Чотирох білоґвардійців ранено. Справу полагодив мирно А. Коссак, польський военний маляр; йому удало ся намовити білоґвардійців до підданя. Він взяв собі цілий випадок легко і повернув до свого ателїє.

Змаганя Падеревского утворити коаліційне правительство.

ВАРШАВА, 6. січня. — Сподіють ся, що Іґнац Падеревскі, представник американських Поляків, поверне небавом з Кракова назад до Варшави і візьме участь в твореню нового правительства. Соціялїстичне правительство Пілсудского зазнало з причини недільного замаху консерватистів і лїбералів значного ослабленя.

Є в плянї утворити нове правительство, в котрім соціялісти мали би лише трох представників. Правительство має мати національний характер. В його склад мали би війти: чотири члени з Познанщини, чотири з Галичини і вісім з російської Польщі.

В новім кабінеті не мали би мати переваги ані прихильники Пілсудского ані польського комітету народового в Парижи.

Супроти сього, що Падеревскі заявив ся приятелем робітників і селян, його приятелї є певні, що йому вдасть ся погодити всі польські партії і виєднати у аліянтів признанє нового правительства і поміч проти большевиків.

В ЧЕХІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 10, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Замах на житє чеського премієра.

БАЗИЛЕЯ, 9. січня. — Телеграма з Праги, датована в середу, доносить, **що зроблено замах в цїли замордованя д-ра Карла Крамаржа, премієра Чехо-Словаччини.**

Др. Крамарж розмовляв з малярем на коритари на замку в Градчині, коли якийсь молодий чоловік почав зі заду стріляти до нього. Стріли хибили.

Молодого чоловіка арештовано. Він подав, що називаєть ся Альойзій Стяєни та що має 18 літ. Уродив ся в Празї і був занятий при зелїзниці. Він сказав дальше, що вже перед кількома днями принято на зборах плян в цїли замордованя д-ра Крамаржа. Близших однак подробиць він подати не хотів.

В РОСІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 10, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Поголоска про увязненє Леніна Троцького.

КОПЕНГАҐЕН, 8. січня. — На приказ большевицького міністра війни увязнено Николая Леніна, премієра большевицького; Троцький же проголосив себе диктатором, як се доносить московська телеґрама до часописи в Ґотенбурґу (Швеція).

Таке зарядженє мав видати Троцький з причини неэгоди з Леніном щодо большевицьких реформ, Ленін іменно бажає довести до порозуміня з меньшевиками (умірковаными соціялістами), підчас коли Троцький є за задержанєм червоного терору.

(Подібні вістки кружили вже від довшого часу, але всі вони показали ся неправдивими).

Злучені Держави мають в Росії 13.000 жовнірів.

ВАШІНҐТОН, 8. січня. — Американські війска, які оперують на Сибіри і в околиці Архангельска, числять разом 12.941 жовнірів і офіцирів, як се доносить звіт департаменту війни.

На Сибіри находить ся 255 офіцирів і 7.267 жовнірів; коло Архангельска 5.419 жовнірів.

Англія має в Росії 20.000 війска.

ЛОНДОН, 8. січня. — Англійське правительство не має наміру висилати нових війск до Росії, як се доносять з півурядових жерел. Під теперішну пору находить ся в Росії около 20.000 англійського війска.

Перехід на сторону російських большевиків естонських відділів, зоружених Англїєю, мало вилинути на занятє англійським правительством нового становища супроти Росії.

В АНГЛІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 10, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

В Ірляндії надіють ся грізних подій.

ДОБЛИН, 9. січня. — **В протягу кількох найблизших днів надіють ся в Ірляндії грізних подій.** Революційний рух, на чолї котрого стоїть партія шінфейнерів, прибрав небувалі доси розміри. Урядовий орган сеї партії „Нешенелиті" пише:

„Коли англійське правительство злегковажить собі наше домаганє в справі освобожденя айриських вязнів, нарід мусить негайно встати і силою змусити до сього Англію.

„Народні збори мусять бути скликані безпроволочно і розпочати свою діяльність сейчас, заки розпічнуть ся мирові наради, назначені на понеділок".

"SVOBODA" (LIBERTY)

the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized, July 31. 1918.

SUBSCRIPTION:		ПЕРЕДПЛАТА:	
United States:		в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
In Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
Single copy 3 cents.		Поодинокe число 3 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошеня поміщувані в „Свободі" редакция не відповідає.

Всі українські товариства в Злучених Державах, котрі хотять підперти українські установчі збори у Львові і в Києві у їх боротьбі за повну свободу української нації, нехай вишлють своїх делєгатів на Народний Зїзд і велику українську політичну маніфестацію 16. і 17. січня, 1919, в Ню Йорку.

Нехай наш голос на сій великій маніфестації буде відгомоном на зазив України!

Тож, на Народний Зїзд!

ПРОГРАМА
НАРОДНОГО ЗЇЗДУ В НЮ ЙОРКУ,
В ДНЯХ 16. І 17. СІЧНЯ 1919 Р.

I.

Перший день нарад Народного Зїзду, в четвер, дня 16. січня 1919 в головній галї Народного Дому, при 217 E. SIXTH STREET.

Початок точно о 9-тій годині рано.

ПОРЯДОК НАРАД:

1. Отворенє Народного Зїзду.
2. Вибір президії.
3. Вибір комісий.
4. Звіт з діяльности У. Н. Комітету.
5. Оборона Галичини (реферат).
6. Буковина (реферат).
7. Угорська Русь (реферат).
8. Холмщина (реферат).
9. Фонди У. Н. Комітету (реферат).
10. Українська народна република (реферат).

Дискусія.

Вечером в четвер, о годині 7.30 у великій галї Cooper Union Hall (при 8-мій улици і 3-тій евені відбудеть ся

ВЕЛИКА УКРАЇНСЬКА МАНІФЕСТАЦІЯ,

в якій візьме участь кілька тисяч Українців і Американців.

Промовляти будуть Американці і Українці.

Вступ вільний за запрошенєм.

II.

Другий день нарад Народного Зїзду, в пятницю, дня 17. січня 1919, в головній галї Народного Дому.

Початок о 9-тій годині рано.

ПОРЯДОК НАРАД:

1. Українська іміґрація в Злучених Державах (реферат).
2. Робітниче питанє (реферат).
3. Орґанізаційний рух серед Українців в Злучених Державах (2 реферати).
4. Просьвітна діяльність серед Українців в Злучених Державах (реферат).

Дискусія.

5. Мирова конференція в Парижи і справа українських делеґацій (реферат).

Дискусія.

6. Вибори.
7. Начерк конституції У. Н. Комітету і місцевих У. Н. Комітетів.
8. Резолюції.
9. Проєкти, внесеня і запити.
10. Замкненє Народного Зїзду.

Вечером, в пятницю, о годині 8-мій, у Вебстер Гол при 119 Іст 11-та улиця (між 3. і 4. евеню), відбудеть ся заходом нюйорського місцевого У. Н. Комітету силами нюйорського Українського Хору і співацького товариства дяко-учителів

КОНЦЕРТ

в честь першого всеукраїнського Народного Зїзду в Злучених Державах.

* * *

Збірне місце для всїх делеґатів на Народний Зїзд є в Народнім Домі, при 217 E. Sixth Street (недалеко української церкви).

В середу вечером і до пізної ночи в Народнім Домі будуть вижидати на делеґатів комітетові, щоби їм помогти найти нічліг.

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА В АЛЕНТАВН ПА., НА ПЕРШІМ МІСЦИ.

Українська громада в Алентавн, Па., якої провідником є о. Володимир Лотович, підчас теперішного руху серед американських Українців для оборони Галичини вибила ся на перше місце.

Алентавнський У. Н. Комітет зібрав уже доси на Фонд оборони Галичини, 1.311 долярів 40 ц., а ще збирає дальше і є надія, що сума буде півтора тисячі або і більше.

Збірка зачалась недавно, тому яких 2 або 3 тижні. В неділю, дня 29. грудня м. р. досягнула вона вже згаданої суми на тамошнім народнім вічу. На віче прибув з Вашінґтону др. Кирило Д. Білик, котрий говорив про теперішнє положенє на Україні. Ухвалено там резолюції з протестом проти польського наїзду на українську Галичину і з домаганем злуки всїх українських земель в одну републику.

Українська громада в Алентавн не належить до великих, але се, що в громаді панує єдність і щирий запал помогти рідному краєви в його найтяжшій годині, творить її великою і сильною. Слїд зазначити, що богато в тім є заслуги місцевого пароха, о. Лотовича, котрий умілим проводом доказав сього, що алентавнська українська громада є нині приміром для других.

Українських громад в Злучених Державах є — коли числити усї, великі і малі, — около 300, **але вистарчить 70 таких як алентавнська, аби зібрати заповіджену суму 100.000 долярів на оборону Галичини.**

Ми віримо, що і другі українські громади в Злучених Державах не дадуть ся завстидати і візьмуть собі алентавнську за добрий примір.

В бізнесї велика конкуренция шкодить, але в такій благородній річи як поміч старому краєви в його визвольній кровавій боротьбі навіть найбільша конкуренция є добра і пожадана. Коли одна громада буде старатись збітувати другу своєю збіркою на Фонд оборони Галичини, то се буде красне і шляхотне змаганє для красної і шляхотної цїли і заслугує тільки на похвалу.

Українська алентавнська громада тепер перша і вона певно буде старатись удержатись дальше на першім місци, але вона безперечно буде тільки радіти, як другі, більші громади, пересягнуть її сумами своїх жертв на Фонд оборони Галичини.

Тепер є дїлом місцевих У. Н. Комітетів пійти за красним прикладом алентавнського і сейчас зачати таку працю, якою списалась алентавнська громада.

СПРАВА ДЕЛЄҐАТІВ НА НАРОДНИЙ ЗЇЗД.

(Під увагу місцевим У. Н. Комітетам і вибраним делеґатам).

Цїлию У. Н. Комітету є створити велику українську народну орґанізацію в цїлих Злучених Державах, яка буде опиратись на місцевих У. Н. Комітетах у всїх місцевостях сеї републики, де є хоч би найменьша українська громада.

Аби сї місцеві У. Н. Комітети могли успішно працювати, головний У. Н. Комітет предкладає, аби Народний Зїзд дав їм як найширшу **автономію** (самоуправу).

Одним з прав, якими мають бути надїлені місцеві У. Н. Комітети — се **провіренє і потвердженє вибраних в їх місцевости делеґатів на Народний Зїзд.** В инших орґанїзаціях таке право мають тільки центральні орґанїзації або їх конґреси через свої верифікаційні комісії. Однак засада автономії вимагає, аби се право дати місцевим комітетам, які разом творять федеративну спілку, котра на Народнім Зїздї рішає тільки справи загальні, всїм комітетам спільні і вибирає свою головну управу. У. Н. Комітет тримаєть ся власне засади автономії і яко перше право місцевим У. Н. Комітетам признає їм провірюванє і затвердженє вибраних в їх місцевости делеґатів на Народний Зїзд. Инші права для них має ухвалити Народний Зїзд.

Та покищо в практиці сього права не легко було придержуватись, **з тої причини, що місцевих У. Н. Комітетів нема ще у всїх місцевостях сеї републики, де є українські товариства, і громади взагалі.**

З уваги на те і з огляду на короткий час, який нас дїлить від Народного Зїзду, У. Н. Комітет вибрав посередну дорогу і постановив ось-так:

1. В місцевостях, де вже є утворені У. Н. Комітети (доси вже утворено около 70, а 50 перших вже оголошено у второк в часописях), вони мають затвердити **на повновластях** усїх делеґатів вибраних в їх місцевости на Народний Зїзд. Без огляду на те, чи вибраний делеґат дістав повновласть від свого товариства чи від місцевого У. Н. Комітету, **мусить її затвердити уряд товариства, яке його вибрало, а також уряд місцевого У. Н. Комітету.** Коли би з яких причин (наприклад задля пізного часу) уряд місцевого У. Н. Комітету не потвердив повновластий, то сам виказ вибраних в даній місцевости делеґатів, присланий місцевим У. Н. Комітетом до головного офісу У. Н. Комітету в Ню Йорку, будеть ся вважати потвердженєм вибору вибраних делеґатів. **Без потвердженя місцевого У. Н. Комітету вибір делеґата на Народний Зїзд неважний.** Однак притім зазначуєть ся, що місцевий У. Н. Комітет не може відмовити затвердженя вибору жадного правно вибраного делеґата, котрий хоче належати до У. Н. Комітету і працювати разом з ним.

2. **В місцевостях, де ще не утворено місцевого У. Н. Комітету,** всї українські відділи, товариства й орґанїзації, що хотять працювати разом з У. Н. Комітетом, будуть покищо самі, зосібна, сповняти обовязки і права місцевих У. Н. Комітетів і тільки самі вони мають затвердити вибір своїх делеґатів на Народний Зїзд.

В Ню Йорку, дня 9. січня 1919.

Український Народний Комітет в Злуч. Державах.

ТОВАРИСТВО ХОЛМСЬКИХ УКРАЇНЦІВ.

Українці з Холмщини в Злучених Державах орґанїзують „Товариство Холмських Українців". Почин дали Холмщани, що проживають в Ню Йорку і в Ст. Луіс, Мо., і в стейті Вісконзін.

Цїлию їх є обороняти права холмської України перед польськими замахами і прилучитись до всїх Українців із західної України для протесту проти польських домагань до українських земель.

Орґанїзатором „Товариства холмських Українців" є п. **Онуфрій Ковальський,** професор Iona High School в Ню Рошел, Н. Й., котрий є сам холмський Українець, а студії кінчив в Злучених Державах.

До „Товариства холмських Українців" можуть вписатись всї холмські Українці (з Холмщиня і Підляша), котрі живуть в котрімнебудь місті в Злучених Державах.

Зголошеня треба посилати на адресу:

HUMPHREY KOVALSKY, 77 Chauncey Ave. New Rochelle, N. Y.

В ЧІМ ПОЛЯГАЄ СИЛА?

Як звісно, скрентонський Український Робітничий Союз попав через пошесть інфлюенци в недобори, які досягнули суми кільканайцяти чи навіть кількадесяти тисячів долярів. Аби реперувати ті недобори, урядники У. Р. Союза наложили на членів окремий податок. Сей податок наробив урядникам богато клопоту, бо члени зачали протестувати проти нового податку (який урядники наложили навіть не питаючись членів), бо деякі відділи У. Р. Союза зачали від нього відступати, а крім того богато зачало робити заходи, щоби відступити від У. Р. Союза.

Се дуже настрашило урядників У. Р. Союза. І стали вони думати над способом, як би то задержати членів при своїй орґанїзації. Думали, думали і видумали, а видумавши написали так: Не відступайте від У. Р. Союза, бо то найсильнійша українська орґанїзація в Злучених Державах.

Доси люди думали, що як хто має недобори, то він слабий або і найслабший, але після нової науки урядників У. Р. Союза і „Народної Волї" виходить, що найсильнійший.

Отже нехай тепер кождий памятає, що аби бути найсильнійшим, треба мати фінансові недобори. Хто має фонди, той слабий; хто не має фондів, той сильний; а кому не достає фондів, аж той є найсильнійший.

Се є нова наука скрентонська, про яку говорять: „На село людий дурити".

СОЮЗ НАРОДІВ І ПРАВА МЕНЬШОСТИЙ.

Про негайне завданє, яке Союз Народів має сповнити в Центральній Европі, так пише „Ню Йорк Івнінґ Пост".

„Сказав був хтось колись, що як би Австрії не було, то задля мира в Европі треба було би її сотворити. Показало ся тепер, що задля мира в сьвіті треба було Австрію знищити. Одначе трохи правди є в тім, що чимсь треба заступити незугарну і гнетучу монархію, котра проте все таки не допускала до зриву всї ті переплутані і перемішані народи середної Европи. Якщо всї непомирені людські породи поміж Балтійським і Адрійським морями мають розвивати ся в мирі і добрі, то власне мусить здійснити ся Союз Народів. Союз Народів мусить заняти місце пропавшої габсбурської монархії, і ще більше як тільки заняти її місце. Мусить справедливостию замінити ту австрійську політику, що з дня на день розярувала національну ненависть, аби тільки по принципу „діли і пануй" устоялась імперія.

„Головні проблєми центральної Европи доторкають ся національних границь і прав меньшостий. Мирова конференція мусить так справедливо, як лиш можливо, накреслити нові державні границї, нову карту Литви, Польщі, України, Чехословаччини, Угорщини, Румунії, Югославянщини. Але в межах кождої нової держави ще лишать ся острови національних меньшостий, ріжної величини і значіня. Хоч би й ті більшости і меньшости толерували ся поміж собою, то ще клопоту булоб доволї. Але де століття боротьби і утисків вигодували тільки недовірє і ненависть, де ріжні національні гурти, живучи в однім місті по двох боках улиці, бойкотують один другого, там сейчас може наступити зрив.

„В Литві, коли вона стане окремою державою, буде богато польських та жидівських осель. Нова Польща мусить обняти чимало німецьких кольоній в пруській Польщі і коло Данціґа, дуже великий процент Жидів та значне число Москалів і Українців. Чехословаччина матиме свій німецький Ульстер. На Угорщині лишать ся румунські, німецькі та славянські острівці. Велика Румунія дістане не один а два Ульстри; угорський з міліоном населеня і меньший німецький. Найтяжше завданє жде Югославянщину. Вона має зеднати не лише австрійських Сербів і Хорватів, котрі ще десять літ тому йшли окремими політичними шляхами, але й обняти королївство Сербії, Босну з пів міліоном магометан, Герцеґовину і Чорногору. Перед Україною стоїть польське, московське і жидівське питанє. В случаю федерації з московською републикою центральне правительство матиме діло з тими меньшостями на Україні.

„Теперішні події повинні переконати найупертійшого скептика, що для охорони меньшостий в Центральній Европі треба якогось висшого авторітету. Филя острого антисемітизму, що котить ся по Польщі, страшний конфлікт поміж Поляками і Українцями у східній Галичині, мадярські жалї, що Чехи забирають більш як саму Словаччину, протест Югославянщини проти італїйського іредентизму, — се лише кілька явищ тої боротьби, якої не замирить найбільш чесний і справедливий мир. Берлїнський конґрес в 1878 році застеріг, що Румунія має дати Жидам рівні горожанські політичні права, та румунське правительство й доси їх не дало. Сам мировий договір не може примусити нікого, аби сповнив права признані національним меньшостям. Тому мусить бути якийсь постійний висший трибунал, до котрого ті меньшости моглиб відкликатись за своїм правом. Таким трибуналом повинен бути Союз Народів. Він буде судити і рішати будучі середно-европейські суперечки. А притім скористають і великі держави. Помало сьвіт привикне до того, що міжнародні спори лагодить ся мирно. І коли між великими державами вийде противенство, то і його віддадуть на суд Союзови Народів. Витворить ся нове міжнародне право і люди звикнуть, щоб не рішати своїх непорозумінь машиновими крісами і ґранатами".

НОВИЙ ПРЕДСЇДАТЕЛЬ ПРАВИТЕЛЬСТВЕННОЇ КОМІСІЇ ДЛЯ РОБІТНИЧИХ СПРАВ.

Як відомо, Военно Робітнича Комісія (Юнайтед Стейтс Вор Лейбор Борд) складаєть ся з десятьох членів: пять вибирають фабриканти і підприємці, а пять заступають робітників і вибирають ся робітниками. Два предсїдателї представляють, так сказати, загал публики: один вибираєть ся робітниками, другий підприємцями. Бувший президент В. Г. Тафт є „фабрикантським" предсїдателем.

Його спів-предсїдателем з робітничої сторони був доси Френк П. Валш, котрий саме зрезиґнував. На його місце робітничі представники в комісії вибрали тепер одноголосно Безіля М. Менлї.

Новий черман (голова) Юнайтед Стейтс Вор Лейбор Борд займаєть ся індустріяльними й економічними справами від 1908 року, відколи покинув університет в Шікаго, аби працювати в бюрі для робітничої статистики при міністерстві праці. На тім становищі оставав ся він до 1918 року. В тім часі керував дослідами над зелїзним і сталевим промислом, і результати дослідів зібрав в 4-томовім звіті, який дає перший повний огляд американського промислу. Конґрес призначив 50.000 долярів на публїкацію сього звіту.

Йому-ж доручено слїдство в справі цїн твердого угля, котре виказало, що углеві підприємці підняли цїни в 1912 році на 13,-000,000 долярів більше, ніж додали в тім році платні углекопам. В 1913 році він був економічним дорадником мирової комісії, що установляла платню в кравецькім промислі в Ню Йорку. Врешті він був директором дослідів Комісії для Промислових Відносин, котра по всїм краю робила слїдство, дошукуючись причин промислового неспокою, і в 1915 році написав про працю комісії відомий „рапорт Менлї", напечатаний в 250.000 примірниках.

Радикальні круги привитали з радостию іменованє Менлї. „Ню Йорк Кол", офіціяльний орган соціялістичної партії, каже про нього:

„Безіль М. Менлї є один з найліпших дослідників промислових відносин в сїм краю. Його праця в славній промисловій комісії під проводом Валша стягнула на нього гнів усїх експльоататорів робітництва в Злучених Державах. Одначе звіт комісії видержав всяку критику і лишить ся монументом енерґії і способности Валша та його товаришів, між котрими Менлї був одним із найспосібнійших. Його новійша праця була така-ж блискуча, як і попередна".

ВЕЛИКЕ ВІЧЕ В НЮАРКУ, Н. ДЖ.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 12. СІЧНЯ 1919 Р.

БУДЕ В НЮАРКУ

В БЕЛМОНТ ЕВЕНЮ СКУЛ, НА РОЗІ УЛ. БЕЛМОНТ І КІНІР,

ВЕЛИКЕ НАРОДНЕ ВІЧЕ

в справі оборони Галичини, Буковини і Холмщини.

На вічу буде промовляти конґресмен **Джеймс А. Ґеміл, мейор міста Нюарку і др. Кирило Д. Білик.**

Просить ся о громадну участь.

У. Н. Комітет в Нюарку.

ФІНАНСИ ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ.

Найзамітнійшою цїхою в орґанізованю чехословацької держави є розвій її фінансів. Меньше ніж 50 літ тому всї фінансові підприємства в Чехії находили ся в руках Нїмців. Тепер в Чехії є 13 великих торговельних банків, які піддержують чеський інтерес. Найбільшим є Промисловий Банк, який має 100,000.000 корон капіталу, і має 21 філїй в Чехословаччині а також у Відни, Тріесті, Кракові, Львові і Білгороді.

Другим великим торговельним банком є Праський Кредитовий Банк, з капіталом 30,000.-00 корон, який перед війною провадив інтерес головно в Галичині, Сербії і Болгарії. Крім торговельних банків там є три банки, які фінансують рільничі і промислові підприємства. Банк Чеського Королївства видав в 1914 році своїх бондів на суму 636,000.000 корон. В 1917 році основано Союз Чеських Банків, членами котрого є 12 інституцій; їх загальні вкладки в липни 1917 року виносили 1.084,535.291 корон.

В 1916 році Промисловий Банк, разом з Рільничим Банком і Земельним Банком, основав Загальне Товариство Спільних Економічних Інтересів. Се товариство фінансувало 14 великих фабрик і асекураційних спілок, крім пятьох банків на Угорщині і в югославянських краях, а також три цукровні.

Чеські фінанси ніколи не були би побороли конкуренції великих німецьких фінансів, підпомаганих австрійською державою, колиб вони не були мали допомоги в широких масах чеського населеня. Політика чеських банкирів здобула собі довірє рільників і робітників, чим улекшено мобілізацію великої части краєвих богатств

Частию системи є звичайні позичкові каси Райфайзена, які оперують між малими кругами клієнтів, занимаючись притім ощадностию. В 1910 році в Чехії було 780 позичкових кас із загальним капіталом 1.000,-000.000 корон, а крім того 1915 райфайзенок, з капіталом 140,-000.000 корон. Були також реґулярні щадничі банки; їх число в 1912 році виносило 173, а їх капітал виносив 1.063,537.-956 корон.

Наша газета є присьвячена робітничій справі. Доля та судьба нашого робітника лежить нам на серци передівсїм. Не дбаєм о зиск, тільки о твоє добро, мученику праці! — Пренумеруйте „Свободу"! („Свобода", число 1-ше, 15. вересня 1893).

СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ОБОРОНИ ГАЛИЧИНИ!

ДОПИСИ.

З JOHNSTOWN, PA.

Українське віче.

Дня 29. грудня 1918 відбуло ся тут всенародне українське віче. Віче було заповіджене тиждень наперед парохом о. І. Шуховським. Простора галя під церкви була заповнена. Віче отворив парох і, вказавши на вагу хвилї, на небезпеку ворогів, візвав присутних до спокійної та розважної наради. На предсїдателя покликав п. А. Годчака, на секретарів П. Сціленого і Д. Кравця. Зібрані згодили ся на се.

Предсїдатель А. Годчак вказав у вступній промові на терпіня, які приходилось перенести українському народови в останніх столїтях. Спімнув про Шевченка, Шашкевича, котрі найбільше відчули той гнет і котрі своїм огненним рідним словом запалили сьвятий огонь любови до поневоленого рідного народу. Їх слова не були голосом вопіющого в пустині — казав бесідник — бо повстали борці в старім краю; щастє родинне, майно, молодість, здоровлє, житє кладуть за волю народу. Коли вони всьо жертвують, то ми в Америці маємо спокійно сидїти, а їм казати для нас волю кувати? Нї, сто разів нї! Для нас пора до працї, пора протидїлати ворогам свободи України. Там то нашу дорогу рідну галицьку Україну сягає Лях, історичний наш ворог. Нам на се годї дивитись, нам треба боротись, боротись, а боротись средствами, які тут маємо до розпорядимости: вічами, протестами, інформованєм чужинцїв, і матеріяльною помочию для борців за волю України. Коли треба, то і душу і тіло положим за нашу свободу. Гучні оплески нагородили палку, патріотичну промову А. Годчака.

Опісля забрав голос о. І. Шуховський. Бесїдник говорив, що Галичина, Волинь, Холмщина і Буковина — се українські землї. Львів, Галич, Перемишль, Теребовля, Белз, Ярослав, Холм, Володимир, Дорогичин, то корінно українські міста, бувші столицї українських князів. До них жадних прав не мають Поляки. Наша справа сьвята, бо справедлива. Чужого не хочемо, але свого не дамо. Не дамо! Історичне право Поляків, на яке покликують ся, се хиба право насильства, брутальности. З рештою, наші права старші, бо перші, а права народу нїколи не передавнюють ся! Від Поляків треба учитись нам, як боронитись. Коли польські ксьондзи, рекрутуючи охотників, кажуть: „вальчцє, бійцє пшеклєнтих Русінуф, алє добже; багнетем на вильот" — то і ми готові їх послухати; і ми потрафимо ножі посьвятити!

Відтак ухвалено слїдуючі резолюції:

Українцї в Джанставн, Па., зорганізовані в товариствах і в парохії, зібрані на вічу 29-го грудня, заявляють ся за тим, щоби всі українські землї були злучені в одну українську републику.

Протестують против диких претенсій Поляків до Галичини, Холмщини і Волинї та против насильств, яких тепер допускають ся в Галичинї.

Члени парохії і члени братств, У. Н. Союза та „Провидїня", всї вступають до У. Н. Комітету в Джанставн, Па.; яким підпорядковують ся У. Н. Комітетови в Америці, одинокої організації, яка має право репрезентувати українську імміґрацію в Америці.

Вповні годять ся з теперішною полїтикою У. Н. Комітету в Америці і всякі його прикази будуть виповняти.

Взивають У. Н. Комітет в Америці, щоби всїми силами боронив справ українських тут в Америці і на мировій конференції.

Приступлено до вибору делєґатів на зїзд в Ню Йорку. На внесенє пароха вибрано делєґатом від парохії Гната Слободзяна, сьвідомого Українця зі Станиславівщини. Відділ 300 У. Н. С. висилає за делєґата Андрія Годчака, заслуженого орґанізатора У. Н. Союза. Відділ 82 „Провидїня" вибрав за свого делєґата предсїдателя Івана Березовського, довголїтного робітника на поли народнім і в парохії. Разом три. Можна вислати і більше, бо парохія має около 1.000 душ, відділ У. Н. Союза 165 членів, а „Провидїнє" 135. Єє однак потягнулоб завеликі кошти, а лїпше гроші сї оберпути на іншу патріотичну цїль.

Вибрано рівнож урядників місцевого У. Н. Комітету. На кождий плейс 5. Разом 25. Сей уряд уконституював ся зараз по вічу, вибираючи за голову о. І. Шуховського, за секр. п. Якима Яцинича, за кас. п. І. Березовського.

В справі жертв вивязала ся довша дискусія, в якій многі забирали голос. І. Качковський казав, що коли Поляки хочуть зібрати 10,000.000, то кождий Українець повинен що найменьше одну пейду (т. є. заробок з двох тижнів) відступити. „Робим для себе 26 пейд; чомуж не відступити одної для української справи?" — казав І. Качковський.

В дискусії на сю тему забирали голос о. Шуховський, І. Березовський, Ф. Гумен, Д. Куривчак, С. Юречко і инші. Наконець ухвалено, щоби кождий член парохії зложив найменьше $5.00 яко одноразовий даток на фонди українські. Коли зайде потреба, то готові платити і місячний податок, після ухвали головного У. Н. Комітету. Збіркою має заняти сї місцевий У. Н. Комітет.

На зазив о. І. Шуховського присутні на вічу протягом 20 мінут зложили $232. Сю суму зараз в понедїлок занесено до банку на чекове конто У. Н. Комітету в Джанставн, Па. З сеї суми вислано таки в понедїлок $227 чеком на руки о. Підгорецького, касієра У. Н. Комітету в Америці.

Тому, що предсїдатель віча, п. А. Годчак, мусїв іти до роботи, то парох закінчив сам збори. Подякував присутним, що так численно явили ся. „Се знак, що вам справа України лежить на серци. Однак сей запал, се одушевлєнє нехай не буде лиш хвилєве, переминаюче. Кождий з нас повинен бути гордий з сего, що може сказати: „я Українець". Хотяй прийдеть ся ще терпіти, то за волю не треба жалувати жадних жертв. Тільки той достойний щастя і волї, хто боров ся за них" — говорив парох.

„Обіцяєте рідну неньку Україну все любити?" — „Обіцяємо!" — відізвав ся голос з усїх грудий.

„Обіцяєте жертву хоч би найбільшу для неї понести?" — „Обіцяємо!"

„Чи своїх обітниць дотримаєте?" — „Так!"

Хвилька мовчанки. Наче кождий в дусї ще раз повторяє собі сї обітницї і роздумує над їх вагою.

І дотримають присяги, бо нарід з просоня збудив ся, пізнав на чужинї, далеко від рідні, як дорога йому та рідна українська земля!

Присутний.

—o—

З CARTERET, N. J.

З У. Н. Комітету.

На поклик Місцевого Українського Народного Комітету тутешний парох о. И. Чаплинський заявив зібраним в церкві, що відпоручники Комітету пійдуть за збіркою на Фонд освободженя Галичини, тому щоби кождий, кому лежить на серці добро своєї рідної неньки України, жертвував дещо на сей фонд. Вибрані колектори не жалували труду і в день Нового Року пішли від хата від хати за жертвами. І зібрали: Василь Ковальчук і Василь Яворчаковський — $14.50. Теодор Скрипочка і Микола Мачужак — $22.05. Андрій Ляхович й Іван Плевак $48.95. Разом зібрано $85.50. В Хром зібрано того дня $42.00. Разом в Картерет і Хром зібрано $127.50.

Дорогі братя і сестри! В тім часї, коли тут радимо над способами, як би можна подати поміч нашим рідним братям, які від соток лїт стогнали в ярмі, в кайданах і неволї, а тепер стали до боротьби против польської шляхти, щоби прогнати її на польську землю, а на нашій щоби запанував наш український нарід, — ми думкою мусимо стати в ряди разом з ними і спільно крикнути: **Ляхи за Сян!**

Хвиля, в котрій ми тепер жиємо, є важна. Видно, що Українцї і Українки в Картерет і Хром відчувають любов до своєї вітчини, бо жертвують на фонд її оборони. Але не всї жертвували. Деякі жалували дати пару долярів, аби побити ворога. Колиб вони представили собі, як їх тати, мами, братя і сестри в голодї і холодї борять ся за свою землю; як вони кладуть свої буйні голови за неньку Україну, то певно не жалувалиб дати одного доляра на освободженє Галичини з польського ярма і кайданів. До таких я кличу: відізвіть ся на голос ваших рідних і подайте їм поміч! Нехай ніхто не жалує дати хочби й найменьшої жертви для наших братів, котрі боронять нашу земленьку від наїзників. Жертвуйте і найменьше, але жертвуйте всї. Тодї трісну̀ть кайдани і розвіють ся шляхотські мрії про Польщу від моря до моря... Тодї ми станемо свобідні на своїй земли і запануєм у своїй сторонцї. (Імена жертводавців будуть подані пізнїйше в загальнім звіті).

ЗА У. Н. КОМІТЕТ:
Іван Плевак, секр.

—o—

З DETROIT, MICH.

Утворенє Українського Народного Комітету і вибір делєґатів на Народний Зїзд.

В недїлю, 5. сїчня б. р., о годині 1.30 пополудни, в парохіяльній галї при 82 Сікат ул. в Дітройт, Міш., відбули ся українські народні збори в справі утворення місцевого У. Н. Комітету і вибору делєґатів на Народний Зїзд до Ню Йорку.

На сих зборах присутні були слїдуючі товариства: „Запорожська Січ" (75 від. У. Н. Союза), „Дітройтський Бояк" (141. від. У. Н. Союза), братство св. Йосафата (96. від. Провидїня) і українська парохія св. Івана Хрестителя.

Збори отворив о. М. Стернюк, який покликав на предсїдателя п. Івана Комаринського на що присутні одноголосно згодили ся. Пан Іван Комаринський подякував за вибір і покликав на секретарів зборів пп. Андрія Блащука і Степана Хамулу, на що присутні також одноголосно згодили ся.

Забирає голос п. І. Комаринський. Шановний бесїдник представив присутним теперішнє положенє українського народу в Галичинї і на Українї та його минувшину і тяжку боротьбу з польськими наїзниками і темними московськими силами. На кінци своєї промови шановний бесїдник взиває присутних, аби вибрали зпоміж себе місцевий Український Народний Комітет, бо лише зорганізовані — говорив бесїдник — можемо помогти Українї в її тяжкій боротьбі за волю. По скінченю промови присутні нагородили шановного бесїдника оплесками.

Відтак приступлено до вибору місцевого У. Н. Комітету, в склад якого увійшли слїдуючі добродії: Михайло Гурський, голова; Степан Михалюк, заст. голови; Андрій Блащук, секретар; Степан Франків, заст. секретаря; Петро Халупяк, касієр; Теодор Семкіяш, заст. касієра. В склад контрольної комісії увійшли: пп. Онуфрій Шеремета, Яків Поливка, Степан Хамула і Григорій Куцинський.

На внесенє о. М. Стернюка, попертє д. В. Лобуром, одноголосно ухвалено вислати двох делєґатів на Народний Зїзд до Ню Йорку. Опісля заряджено збірку на подорож делєґатів.

По 10 дол. зложили: о. М. Стернюк і п. Іван Ягнач; по 5 дол. зложили слїдуючі добродії: Василь Лобур, Степан Франків, Степан Хамула, Ігнатій Лакомський, Іван Комаринський, Григорій Куцинський, Андрій Симчак, Степан Михалюк, Григорій Руський, Теодор Семкіяш, Іван Дїдула, Василь Семкіяш, Онуфрій Шеремета, Андрій Попович, Андрій Шельвах, Андрій Тимчишин, Василь Васильців, Іван Грибиновський, Михайло Ґурський, Юрій Білик, Петро Халупяк, Михайло Глушко, Олександер Зданкевич, Андрій Комаринський, Степан Попик, Теодор Гапа, Теодор Ворко і Андрій Блащук; по 2 дол. зложили слїдуючі добродії: Павло Халупяк, Ігнатій Ворко, Василь Ґовда, Степан Ґерич, Іван Хай і Теодор Косовський; по одному дол. зложили: пп. Яків Поливка і Микола Стельмах. Разом зібрано $174.00. Сю суму припоручено зложити на руки касієра місцевого У. Н. Комітету, п. П. Халупяка.

Відтак приступлено до вибору делєґатів на Нар. Зїзд. Вибрано двох делєґатів: п. Андрія Блащука і о. Мирона Стернюка. Кромі делєґатів вибрано двох заступників: пп. Василя Лобура яко заступника першого, а Степана Хамулу яко заступника другого делєґата.

Після того збори закрито.

Іван Комаринський, предс.;
Андрій Блащук,
Степан Хамула,
секретарі зборів.

ЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ СИРОТИНЕЦЬ.

2) Михайло Сталник зі Скатдейл, Па.	$ 5.00
3) Теод. Стахів з Бурдін, Кентокі, на Різдвяний дар для українських сиріт	5.00
Разом	$10.00
Попередно оголошено	6.50
Разом	$16.50

Сю суму пересилаєсь до заряду Сиротинця. Адмін. „Свободи".

ЗДОРОВЛЄ Є НАЙБІЛЬШИМ СКАРБОМ.

Коли чоловік є здоровий—то має всьо. Є доброї волі, тішить ся житем, може заробляти, і через се йому нічого не бракує, має всьо, що в теперішних відносинах може мати. І тому нашою першою задачею є удержати себе в здоровлю, а коли втратили, знова відзискати його стараємось

Се осягнемо уживанем

БОСАКОВОГО ЛІЧНИЧОГО ГІРКОГО ВИНА.

Лічнича сила сего вина була доказана в тисячах тисячів случаях недуг і немочий жолудка, кишок, нирок і т. д. Воно помагає творитись новій, здоровій крови, усуває з тіла всі нечистости і задля того воно є

ПІДСТАВОЮ І СКРІПИТЕЛЕМ ЛЮДСЬКОГО ЗДОРОВЛЯ.

Воно є вироблюване з чистого вина, ріжних цілющих ростин і корінців. Затим є природним ліком а його лічнича сила є вельми успішною. Коли Ви терпите на жолудок, нестравність, нирок і инші долегливости, то уживайте

БОСАКОВЕ ЛІЧНИЧЕ ГІРКЕ ВИНО.

Поліпшене Вашого стану побачите скоро по тім, що в короткім часі здобудете кріпке здоровлє. 19ч—

Ціна за фляшку $1.00, 6 фляшок $5.50, а 12 фляшок $10.00.

Наше вино не продасть ся як напій, але яко лік. Його можна дістати в аптиках а також в ліпших гостинницях. Коли нема його у Ваших сусідних склепах, замовіть собі прямо у фабрикантів.

Michael Bosak Company, Scranton, Pa.

„СІЧОВІ ВІСТИ"

НЕЗАВИСИМА СІЧОВА ЧАСОПИСЬ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО ЗАГАЛУ В АМЕРИЦІ.

Видане Січової Організації Українців в Злучених Державах.

„Січові Вісти" посьвячені Січовим справам, просьвіті і науці. Січової часописи партія се УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД. Січова часопись виходить поки що один раз на місяць і коштує одного доляра на рік. Хто придбає 10 предплатників, дістане дуже поучаючу книжку яко премію, крім того буде діставати „Січові Вісти" через цілий рік даром. 124ч—

Адреса Січової часописи така:

„SICHOWI WISTY", 217-19 E. 6th ST., NEW YORK CITY.

РУССКИЙ БАНКИР

ГЕНРІ К. ЗАРО

Принимає гроші на переховок і платить від них процент.

З його банку можна дістати назад гроші в кождім часі без попереднього виповідженя.

В його банку купують ся і спродають ся „Ліберти Бондс" і воєнні щадничі марки (W. S. S.).

Для перехову цартісних річий в банку дають ся огнетревалі схованки.

Русский Банк Генрі К. Заро запрошує всіх, навіть тих, що не інтересують ся такими схованками, щоби оглянули їх.

Його фірма звісна всім Українцям для котрих він зробив много добра, коли в часі воєнного часу поїхав до Европи. 122с—

Банк отворений від 8.30 рано до 8-ої год. вечер, а в неділі від 9-ої до 1-ої години в полудне.

ГЕНРІ К. ЗАРО, РУССКИЙ БАНКИР

39 Купер Сквер, ріг 3-ої евені і 6-ої улиці,

(один блок від Української церкви св. Юрія).

HENRY C. ZARO, BANKER,
39 Cooper Square, Cor. 6th Street,
New York, N. Y.
The Zaro Bank Building.

СЬМІХУ ДО РОЗПУКУ!

Даром вишлемо кождому велику книжку на 32 стор. друку, в якій найдете повно сьміху до розпуку. Ся книжка є дуже цікава для кождого чоловіка і розвеселить вас і цілу фамілію. На пересилку залучіть 10 цнт. сріблом або марками. Пишіть ще нині. 58ч—

"OSA" PUBLISHING CO., 1926 W. Huron St., D. Chicago, Ill.

ДАРОМ ПРЕЗЕНТ ДЛЯ ДІВЧАТ І КАВАЛЄРІВ.

Коли бажаєте осягнути любов осіб Вам дорогих, вишлемо Вам даром опис книжки обіймаючої тайни любови і много инших цікавих річий. На відповідь залучіть 6 цнт. марками. AMERICAN NOVELTY SUPPLY CO., P. O. Box 1034, New York City. 117вс—

ПАТЕНТИ!

Я пішлю Вам на жадане мою книжку обговорюючу як осягнути патенти.

Вона є даром.

Пишіть сьогодня у Вашій мові.

Жадайте моєї поради, заки звернетесь деинде. 146с56

A. M. WILSON.
Registered Patent Attorney
311 Victor Bldg., Washington, D.C.

ПРИВАТНА КЛІНІКА.

ОСНОВАНА 1881.

137 East 27th Street. NEW YORK.

межи 3-ою і Lexington Ave.

[Урядові] години: від 9-ої рано до 5-ої попол. у вівторки і пятниці від 9-ої до 9-ої; в суботи і сьвята від 9-ої до 1-ої.

Лікарі сеї клініки посідаючи широку знане і многолітну практику є в змозі вилічити Вас скорше як другі молоді, недосьвідчені допиерва пратикуючі лікарі.

Вони лічать зі специяльною увагою недуги нервів, нирок, міхура, крови і скіри, але і всі инші хронічні недуги лічать з як найбільшим доглядом і успіхом. Операції доконують стисло науковою методою без болю і небезпеки, і в многих случаях без втрати часу від праці. 3вс—

ЦІНИ УМІРКОВАНІ

ОСТОРОГА! Ми не маємо філії, а наша адреса є 137 E. 27th St. New York, N.Y.

РЕЛІҐІЙНІ ОБРАЗИ

першорядної артистичної роботи, портрети великих українських мужів, копії знаменитих сьвітських картин, ілюстрації до книжок і журналів і ріжні символічні рисунки виконує український артист-маляр ВОЛОДИМИР А. СИРОТЕНКО за можливо дешеві ціни.

Адреса: 8с—

V. ŞIROTENKO, 2110 Arthur Avenue, New York City.

ДО ВСІХ ІНТЕРЕСОВАНИХ.

Я терпів більше як 12 літ на долегливі болї голови, нервовість, болї в хребті і жолудку, мав лихий апетит ослаблене і запір. Я ходив з трудностию. Я радив ся кількох лікарів, однак здавалось, що вони не були в силі розпізнати мою недугу і не могли помочи мені.

Одного дня я перечитав оголошене д-ра Ганнона і я віддав себе сейчас під його опіку. Без жадної втрати часу від мого занятя, він дав мені поміч за першою візитою і мені поліпшалось. Тепер по 3-місячній опіці я повернув до здоровля. Всі болї уступили. Я можу добре ходити, і коли передтим я міг заледви дещо їсти, то тепер я маю чудовий апетит і мені все що їм смакує. В дійсности мій стан є так знаменитий, що Ви майже не повірили би що я був хорий.

Я є вельми вдячним сему знаменитому специялістови і складаю радо сю заяву, щоби і другі могли пізнати як много добра він робить для недужих людий.

ПАВЛО КОВАЛИК.
723 Willow Ave., Hoboken, N. J.
Aug. 11, 1918.

Читайте понизше оголошене д-ра Генона.

ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Коли терпите на якусь нову скомплїковану або застарілу недугу а потребуєте помочи специяліста

ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ — А Я ДОВЕДУ ДО РЕЗУЛЬТАТУ

скоро, тривало і за малу нагороду, без ніякої перерви у Вашім занятю. Мої офіси находились через довгі роки в тім самім будинку, і мене знають як осторожного, ревного і успішного специяліста. Одна візита в моїм офісї і точна екзамінація упевнить Вас, що я зверну Вас на дорогу яка веде до здоровля.

КОЛИ ВИ ТЕРПИТЕ

хронічні болї голови, заворот голови, привиди, маячить ся Вам в очах, слаба память, слабі і непевні нерви, безсонність, болї в карку і хребті, ревматизм в суставах, слабість горла, шкірні клопоти, недомаганя жолудка і кишок, невральгічні болї, виступи на язику і запір, прийдіть до мене.

ПРИМІНЮВАНЄ ЕЛЕКТРИКИ, ЗАШКІРНІ ВСТРИКУВАНЯ І ІНГАЛЯЦІЙНІ МЕТОДИ УПЕВНЯТЬ ВАС ПРО УСПІШНІ ВИСЛІДИ ЛІЧЕНЯ.

Порада зовсім даром.

Прийдіть нині. Не відкладайте.

Dr. HANNON

СПЕЦІЯЛІСТ

146 E. 14th Street, New York, N. Y.

Напроти Tammany Hall

Години офісові: Денно від 9. рано до 4. попол.—Вечер: від 6. до 8. В неділі і признані сьвята: від 10. до 2. в полудне лише.

Осібний почекальний покій.

ЦІКАВА НОВІСТЬ! НЮ ЙОРК! ЦІКАВА НОВІСТЬ!

При участи звісних в Америці артистів **Вірина, Водяного, Левина, Дубинського, Сиротенка** і инших найкрасших театральних сил відограєть ся нова українська драма на 4 дії, написана Волод. Сиротенком з цілком новими піснями

ТЕРНОВИЙ ВІНОК

або

ЖЕРТВИ ЦАРИЗМА

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 12. СІЧНЯ 1919 Р.

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ, 217 Іст 6-та улиця, Ню Йорк, Н. Й.

Хорову пісню „Терновий Вінок" відспіває **Український Хор з Ню Йорку.**

ПІСЛЯ ПРЕДСТАВЛЕНЯ Б А Л Ь.

Початок точно о год. 7-мій вечер. Вступ: 50, 75 і $1.00. Гет-чек даром.

Дорогі Українці і Українки! Знаючи наперед, що Ви численно прибудете на се цікаве представлене, ми з гори складаємо Вам щиру подяку. Ви досить насьмієтесь і досить наплачетесь, коли перед Вашими очима проходите-ме сьмішне і болюче житє ріжних винних і невинних людий. 3-4

До побаченя! СПІЛЬНІ АРТИСТИ.

П О К Л И К

ДО ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ В БРУКЛИНІ, Н. Й.

З огляду на те, що від Народного Зїзду ділить нас дуже короткий час, а не всі товариства і братства зголосили до Укр. Нар. Комітету в Бруклині своїх делегатів, отсею дорогою просить ся всіх представителів товариств і братств, котрі вже вибрали делегатів на зїзд, щоби враз зі своїми делегатами прибули на нараду і потверджене повновласти в суботу, дня 11. січня с. р., до галї церкви Сошествія св. Духа, Норт 5-та улиця, о годині 8-мій вечером.

Товариства і братства, котрі досі ще делегатів на зїзд не вибрали, зволять се як найскорше зробити і в дни 15. січня с. р. вислати вибраних делегатів до Укр. Народного Комітету, о годині 8-мій вечер, до галї церкви Сошествія св. Духа по повновласти.

ЗА УКР. НАРОДНИЙ КОМІТЕТ В БРУКЛИНІ, Н. Й.:

Мирон Корицький, предс.
Володимир Яськевич, секр.
Михайло Баглай, касієр.

ДО ВІДОМА УКРАЇНЦІВ В АКРОН, О., І ОКОЛИЦИ.

Заходом місцевого У. Н. Комітету

відбудеть ся

в ZIGLER HALL,
corner Miami and Voris St. South, Akron, O.

ПЕРШЕ НАРОДНЕ ВІЧЕ

В НЕДІЛЮ, 12. СІЧНЯ 1919 Р.

На тім вічу будуть промовляти місцеві і позамісцеві бесідники.

Маємо повну надію, що на тім вічу не забракне ані одної української души. Всі Українці повинні станути в такій надзвичайно важній хвили в одним карнім ряді. Без ріжниці на партії приходіть всі, а там загрієте українського духа і зробите свій народний обовязок. 4

Місцевий У. Н. Комітет.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ З КЛІВЛЕНД І ОКОЛИЦІ!

Новозаснований драматичний кружок при помочи бр св. Ап. Петра і Павла

відограє пораз перший

представлене получене з балем

В НЕДІЛЮ, 19. СІЧНЯ 1919 Р.

в гали Кореня, 2335 Вест 11. ул., Клівленд, О.

БЛУДНИЙ СИН

образ з житя наших виселенців в Америці в 4. актах зі співами.

Дієві особи з першого акту:

Антін	І. Галицький
Анна, його жінка	Ю. Купчевич
Омелько, їх син	Н. Н.
Павло, їх син	Г. Стеців
Стеха, дочка Антона	Т. Рудка
Олена, жінка Омелька	К. Галицька
Терешко, присяжний	Т. П.
Пияковський, писар	М. Ярема
Гриць, Американець	Й. Купчевич

Дієві особи з акту другого:

Милі—Омелько, з акту І.	Н. Н.
Гари—Гриць, з акту І.	Й. Купчевич
Пияковський, з акту І.	М. Ярема
Мері	К. Галицька
Максим, її муж	Г. Стеців
Осип, дядько Омелька	І. Галицький
Майк	Т. П.
Ені, дівчина	З. Качмарська
Кейда, дівчина	К. Плійз

Режисер: **Теодор Купчевич.**

Вступ на баль і представлене: І-рядні 75 цнт.; ІІ-рядні 50 цнт.; ІІІ-рядні 35 ц.

Дорогі Братя Українці! З огляду на се, що перший раз в Клівленді відограєсь представлене „Блудний Син", з якого дохід призначений на Фонд для оборони Галичини, тому маємо честь запросити всіх Українців до як найчисленнійшої участи і для помочи не нашої, а для вільної України. Бо в своїй хаті своя правда і сила і воля.

Початок балю о 2-гій год. пополудни.

Початок представленя точно о годині 7-мій. По представленю забава до 12-тої в ночи. 4-5

ДО УКРАЇНЦІВ В ОЛІЕН, Н. Й.

В СУБОТУ, 11. С. М.,

о годині 7-мій вечер, відбудеть ся

ПЕРШЕ НАРОДНЕ ВІЧЕ

з рамени Укр. Нар. Комітету

в Редмен гали при В. Стейт ул.

Запрошуємо на се віче всіх місцевих і околичних Українців, аби явили ся всі як один. На вічу довідаєте ся, що роблять наші братя в старім краю та що ми маємо робити тут в Америці для визволеня рідного краю. Явіть ся всі, бо потім будете жалувати. 4

Укр. Нар. Комітет.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Новість! Українці і Українки!

Сестрицтво св. Ольги, відділ другий в Ню Йорку, Н. Й.

— устроює —

В НЕДІЛЮ, 19. СІЧНЯ 1919 Р.

(в день Йорданських сьвят)

в Українськім Народнім Домі, 217-19 Іст 6-та ул., Ню Йорк

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

ФАРТУШКОВИЙ І КРАВАТКОВИЙ

Початок о годині 6-ій вечером.

Добірна бальова музика товариства ім. М. Лисенка.

ВСТУП 35 ЦНТ. ГЕТ-ЧЕК ДАРОМ.

Бальовий порядок:

1) Марш фартушка і краватки; кожда пара, маючи фартушок і краватку одної краски.
2) Танець фартушка і краватки; кожда пара маючи фартушок чи краватку тої самої краски.
3) Почта любови.
4) Виграшки та инші несподіванки.

Цїлий прихід з фартушка, краватки, почти любови і виграшок призначений для українських сиріт в Філядельфії.

ЗАЗИВ! Щоби забава випала як слід, отсим просить ся українські дівчата і українське жіноцтво, зробити як найбільше число маленьких фартушків і краваток одної краски. Про всякі інформації в тій справі просить ся відносити до комітету, який буде уділяти кождої неділї в церковній галї. 2-7

За добру забаву ручить

Комітет балю, фартушка і краватки.

ЗЕМЛЯ! ЗЕМЛЯ! ЗЕМЛЯ!

В близькім часї кількох фармерів плянує звидіти нашу кольонію, в тім намірі, щоби купити землю на фарму і основувати українську оселю.

Тому ми постановили урядити специяльну прогульку на 1. лютого 1919 р. і запросити всіх шукаючих власного господарства прилучити ся до сеї прогульки. Се є незвичайна нагода до оглянення малим коштом одної з найбільших і найбільше поплатних кольоній на Полудни, де є ще місце на певне число родин. Все те, що росте на Північи і Полудни, росте тут обильно і має збут по високих цінах. Поселенці — кількасот — є незалежні, маючі і вдоволені. Підсоннє є здорове, вода мягка і чиста, земля є богата і урожайна. Там нема багна, камня ані Негрів. Часті дощі, а нема іріґації. В добрім удержаню находять ся дороги, шляхи зелїзничі, міста, костели всяких віроісповідань, школи і добрі торговиці. Все те найдете. Се не є мрії, але правда і дійскі факти. Бачити—значає вірити. Щоби уможливити Вам розслідити особисто сї землї при малім видатку для Вас, ми оплатимо половину видатків на зелїзницю. А коли Ви купите землю, тоді ми зарахуємо Вам другу половину видатків як вплачену часть на ціну купна.

Коли Ви не хочете все жити „з рук до губи", але глядите на перед на гарне, щасливе житє і безпечну будучність, Ви повинні сейчас написати по докладні поясненя до: 153вс13

HENRY C. BARTLING,
911 Hartford Bldg.,
Chicago, Ill.

Ф. В. МАТИЛЬКЕВИЧ
УКРАЇНСЬКИЙ ЗОЛОТНИК
129 E. 7th St., New York, N. Y.

Дорогі Родимці!

Свій до свого!

Коли хочете купити діяментовий перстень, годинку або слюбні обручки з чистого 14 або 18 каратового золота, то удайте ся лише до старої християнської фірми, істнуючої поверх 10 літ в Ню Йорку, і яка є добре звісна Українцям.

Гроші звертаєсь сейчас, коли Ви не є задоволені з товару.

Зайдіть особисто до склепу та порівнайте наші ціни з цінами других фірм.

КРАСА ВРОДА МОЛОДІСТЬ!

Се є правда, що Ви можете виглядати о 20 літ молодші як Ви дійсно є.

Недокладности і неправильности Вашого лиця, носа і уший можуть бути справлені без болю і без втрати часу. Женщини і мущини—пишіть по книжочку, яка описує все в подробицях. На книжочку треба післати 10 центів. Офісові години від 9-ої рано до 5-ої попол. кождого дня, також в неділї. Адреса: Dr. G. BUKKI, 407 East 58th Street, New York, N. Y. 4в42

EMIL POHORETZKY,

АРТИСТ-МАЛЯР

1321 Grove St., Philadelphia, Pa.

Виконує іконостаси, престоли, кивоти. Украшує церкви. Малює образи, плащаниці, хоругви, куртини і декорації до представлень по найнизших цінах. 141с11

РОДИМЦІ! Зверніть увагу на се оголошене, доки віднесете ся деинде.

T. J. HRYCEY & CO., NOTARY PUBLIC, REAL ESTATE, INSURANCE,
329 South 4th Street. PHILADELPHIA, PA.

ЗНАНА від давних літ канцелярія: Виробляє і потверджає всілякого рода **документи** так американські як і старокраєві. Продає **доми і фарми.** Стараєсь о **пожички** (mortgage). Асекурує **доми і меблї** від огню. Виписує **аплікації на горожанські папери. Виповнює** і потверджує військові **квестіонарі.** Пише і посередничить при висиланю листів до краю, через **Американський Червоний Хрест.** В справі листів кождий може голоситись особисто що дня о 9. год. рано, крім суботи і неділї. В инших справах натомісць що дня від 9. рано до 9. вечером.

Telephone: Bell-Lombard 25-93. 136с—

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАНЄ ВЕДЕ ДО ПРОСЬВІТИ. А ПРОСЬВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 ҐРЕНД СТ., ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

НЕДУЖА ЖЕНЩИНА Є НЕЩАСТЄМ ДЛЯ ЦІЛОЇ РОДИНИ. Богато женщин завдячує своє здоровлє і щастє родинне д-рови Мичелови. Бо він через своє старанне лїчене або операції богато женщинам уратовав житє. Удайте ся тому при першій появі якоїнебудь недуги у Вас або у Ваших дітий до

Dr. I. MICHEL
106 E. 7th St., New York, N. Y.
(напроти костела) Tel. Orchard 4636

Години урядові: від 12-ої до 2-ої і від 6-ої до 8-ої вечер.

UPTOWN OFFICE: 1815—7th Ave. межи 110. а 111-ою улицею.

Години урядові: від 3-ої до 5-ої попол. в понедїлок, середа і пятниця.

РОЗМОВИТЬ СЯ З ВАМИ ПО УКРАЇНСЬКИ.

СПЕЦІЯЛІСТ АКУШЕР.

"Every Picture Tells a Story"

Чи Ваш хребет є ослаблений?

СЕ ОСЛАБЛЕНЄ є правдоподібно спричинене наслїдком ослаблених нирок, що знов викликує ґріп, зимно, febру, пригнобленє або перепрацьованє. Воно обявляєсь у сталім, тупім і докучливім болю, або в острім коленю при згинаню тїла або при двиганю. Терпите також болї голови, завороти голови, умученє, розстроєнє і неправильне дїланє нирок. Не занедбуйте сего, бо від сего грозить водяна недуга, творенє каміня і недуга Брайта! Незвичайно легко можна усунути сї вчасні терпіня, як також уникнути ґрізнїйші долягливости через уділенє скорої помочи для нирок. Уживайте **DOAN'S KIDNEY PILLS.** Тисячі людий спасло себе від ґрізних болїв нирок через вчасне і реґулярне уживанє піґулок **DOAN'S-A.**

Читайте що сї люди говорять:

Хребет був ослаблений.

Лев Копецкий, 305 E. 84 ул., Ню Йорк, Н. Й., пише: „Всї клопоти, які я мав з нирок були наслїдком перепрацьованя, бо я був на ногах через довгі години, як також з причини перестудженя нирок. Часто, мій хребет був так ослаблений, що коли я зігнув ся по що небудь, я ледви міг випростуватись. Коли я вставав рано, я відчував штивність і болї вздовж хребта а тупий біль долягав мені аж доки я в роботі не розрушав ся. По ужитю Доанса піґулок на нирки, мій хребет знов скріпив ся і я тоді міг згинати ся і ступати без клопоту".

Вилїчилась на стало.

Пані Йосифа Поплавська, 72 Понора ул., Депю, Н. Й., пише: „Я перестудила ся і перестуда осїла на нирках. Мої нирки дїлали нереґулярно і викликували всякі долягливости. Мої ноги і другі члени напухали а рано мої руки і пальцї були також напухлї. Мій хребет болїв мене стало, і я чула ся умучена та пригноблена. Коли я згинала ся я діставала завороти, в очах темнїло і здавалось, що паду. По ужитю Доанса Піґулок на Нирки всї болї мене опустили. Я ужила лише дві пачки, щоби себе вилїчити цїлковито зі всїх обявів і від тоді я чуюсь добре".

Висловлюєсь прихильно про Доанса.

І. А. Гарцер, власт. складу цукорків і ґросерні, 1001 Черрі ул., Вікcбурґ, Масс., пише: „Я уживав Доанса Піґулки на Нирки через кілька років і найшов їх як найлїпшими. Богато разів мої нирки попадали в неправильність і долягали менї страшно. Мій хребет болїв мене і ломав так, що я заледви міг рушатись. Уплави нирок відходили за часто і притім справляли менї острі болї. Одна пачка і щось Доанса Піґулок на Нирки не завели мене і зробили менї добре. Я радо поручаю їх всїм моїм приятелям".

Доанса Піґулки помогли їй.

Пані І. Чарнецка, 426 E. 14-та ул., Ірі, Па., говорить: „Я терпіла на нирки. Я мала болї в крижах, які я відчувала як би хтось розжареним зелїзом пік мене. Мої члени і руки були так напухлї, що я заледви могла ходити, і мусїла здіймати черевики, щоби влекшити біль. Ранками я була так штивна, що було трудно вийти з ліжка. Я уживала ріжні ліки на нирки, але вони не помагали аж доки я не ужила Доанса Піґулки на Нирки. Доанса піґулки усунули всї клопоти".

Чудові вислїди.

Павло Якоб, 84 Норт ул., Біч, Н. Й., пише: „Свого часу мій хребет був так знеможений, що коли я усїв, я не міг опісля двигнути ся. Я мусїв рачкувати по сходах, бо не міг іти. Я був у страшнім станї. Менї порадив мій приятель ужити Доанса Піґулки на Нирки. Лише пів пачки вистарчило на вилїчене мене, а поміч яку сї піґулки дали менї була чудова".

Тревала користь.

Пані Франц. Левандовська, 54 Понора ул., Депю, Н. Й., пише: „Я звихнула мій хребе при ношеню тягарів в склепі, а будучи все на ногах, мій хребет неуставав болїти і ослабати. Я чулась нещасливою з причини сих сталих болїв вздовж мого хребта. По ужитю одної пачки Доанса Піґулок на Нирки, я не мала більше болїв. Се вилїчене наступило тому два роки, а мій хребет від тоді є стало сильний".

DOAN'S Kidney Pills

Можна набути в кождій аптиці, 60 цнт. пачка. FOSTER-MILBURN CO., BUFFALO, N. Y., Mfrs.

Еркман Шатріян.

КОНЕЦЬ СЬВІТА.

Перед великим постом в місті Грінбург розійшла ся чутка, що незабаром буде конець сьвіта.

Перший повідомив про се доктор Захар Піпер з Кольмару, а ріжні дневники опублікували новинку. Захар Піпер обчислив, що якась комета стрітне ся з землею якраз у мясний вівторок вечером; що її хвіст, довгий на трийцять тисяч міліонів француських миль, складаеть ся з палаючої води, отже що сніг на вершках гір розтопить ся, дерева посохнуть, а люди зварять ся.

Правда, якийсь славний паризький учений, Попіноті, оповістив, що хотяй комета правдоподібно стрітнеть ся з землею, але її хвіст складаеть ся з так дрібненьких частинок пари, що кождий може спокійно спати, Він, Попіноті, бере на себе відвічальність.

Се запевнене успокоїло много осіб. На нещасте у нас в Грінбургу є стара пряха, Марія Фінк. Вона мешкає при улиці „Трох Горшків". Се мала, сива і поморщена старенька жінка, у якої міщани засягають ради в важних справах. Вона занимає низеньку хатинку, якої стеля прибрана крашанками, стяжечками, позолоченими оріхами і всякими иншими дивними окрасами; живить ся якоюсь плинною стравою, що дає її много таемничости в опінії мешканців.

Стара Фінк, замісць прилучити ся до сторонництва поважаного Попіноту, помагала Захарови Піперови.

— Наверніть ся всі до Бога! — говорила вона. — Молячись, покутуйте за свої гріхи і добре поступайте, бо надходить конець!

На одній стіні її кімнати можна було бачити малюнок, представляючий пекло, до якого сходили люди по дорозі, покритій рожами. Вони маширували, весело скачучи. Одні з фляшкою горівки в руці, другі з вуджениною, треті з ковбасами. Вандрівний музикант в капелюсі, прибранім стяжками, грав весело. Дехто цілував свої приятельки, а всі приближали ся до палаючої безодні. В страшнім огни можна було видіти тих, що вже упали до пекла.

Можна уявити собі, які думки находили на того, що оглядав сей образ. Нема чоловіка, який не мав би хоть трохи гріхів. Проте більшість мешканців говорила:

— Не будемо сьвяткувати мясного вівтірка. Буде ліпше провести час на молитві і покуті.

Ніколи ще не видів ніхто щось подібного.

Адютант площі, командант і підофіцири третої роти були невдоволені. Все вже було приладжене до бенкету, великий сальон, підвисшене для музикантів, пиво, горівка і т. д. — все надармо!

— Я не є злий чоловік, — говорив сержант Душе — але коли б я тепер стрінув Захара Піпера, то я помстив би ся на нім.

Найбільше засмутили ся: Данило Шніц, син начальника почт, Діжарден, но і я. Перед тижнем ми були в Штрасбургу, щоби шукати костюмів. Стрий Тобіяс дав мені 50 франків з власної мошонки, приказуючи, щоби не скупити. Я вибрав собі чудовий костюм пієротський. Діжарден — турецький костюм, а Шніц поліпінельський. Ми були певні, що всі панни будуть одушевляти ся нами.

І по таких приготованях бачити, що все те не удаеть ся завдяки якійсь бабі чи Захарови Піперови! Як не зневажати цілий сьвіт?

Впрочім се не дивниця. Люди все людьми, а глупі все побіджають.

* * *

Прийшов вівторок. Вже рано почав падати сніг. Люди поглядають в гору, на право, на ліво — комета не появляеть ся. Панни позасоромлювали ся задля своєї боязливости; хлопці почали відвідувати братові, тітки, знакомі і всі доми Грінбурга.

— Видно, — говорили — що стара Фінк є божевільна, та що ціле балакане про конець сьвіта є нісенітницею. Чи хто коли чував, щоби комета появила ся в зимі?

Підофіцири відвідували кухні і розмовляли з кухарками. Поволи мешканці успокоїли ся. Гарні окраси з лискучих шабель і прапорів одушевляли всіх. Гумор змінив ся цілком. Пригадали собі, що се послідний день мясниць. Панни почали витягати з шаф нові спідниці і чистити мешти.

О 10-тій годині вечером саля балева була вже заповнена. Ми побідили, — ні одна панна в Грінбургу не відкинула запрошення. Грали клярнети і труби. Молодіж бавила ся знаменито, старші також дуже добре. В буфеті було множество людий; батько Цімер — наш доставець —затирав руки з радости. Якісь гості так довго „охолоджували" ся в буфеті, що мусїли приходить до сьвідомости на подвірю.

Падав сніг.

Стрий Тобіяс дав мені ключ від мешканя, щоб я міг вернути домів, коли схочу. До другої години в ночи я не опускав ані одного вальса, але опісля я вже був змучений. І також за для частого „охолоджуваня" мав трохи заворот голови.

Я вийшов. Свіжий воздух відсьвіжив мене трохи і я роздумував: вернути ся на баль, чи йти спати? Я гуляв би ще з приємностию, але мої очи вже замикали ся. Вкінци я порішив своє рішене. Я ішов, держачись мурів і говорив голосно сам до себе. Таким способом я прийшов до жерела. Якраз переходив попри него, коли піднявши голову, побачив червоне, ясніюче на небі сьвітло.

Воно було певно ще віддалене на кілька міліонів миль, але бігло так скоро, що за чверть години вже могло доторкнути землі. Я засьміяв ся. Я чув, що моє волосе підносить ся.

— То є комета! — сказав я. — Захар Піпер мав рацію.

І не знаючи, що говорю, побіг на баль. По кількох хвилях я був уже на сходах і кричав:

— Комета! комета!

Була хвиля найбільшої забави. Музика греміла, молодіж вистукувала ногами, панни червоніли, як маки. Але коли почули в сальоні страшне слово „комета", — в одній хвили настала гробова тишина.

Сержант Душе прискочив до мене і рукою заткав мої уста.

— Чи ти здурів! — закричав він. — Будеш ти тихо?

Я відтрутив його і дальше кричав:

— Комета!... Комета!...

На сходах було чути стукіт многих ніг. Всі бігли до виходу, жінки плакали, декотрі, піднявши руки, кричали з плачем: — Боже, змилуй ся!

По кількох секундах сальон опорожнив ся. Душе опустив мене. Безсильний спер ся я на вікно і глядів на товпу, біжучу в страху. Вкінци я також зійшов на долину. Ідучи попри буфет, я бачив, що Катерина Ляпут і капраль Букет кінчили збанок пончу.

(Конець буде).

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за місяць грудень 1918 р.

ПРИХІД:

Від.	Заплатив	Від.	Заплатив
1.	331.14	137.	46.48
2.	76.42	138.	30.06
3.	33.29	139.	35.51
4.	62.08	140.	18.85
5.	56.33	141.	25.64
6.	26.59	142.	114.69
7.	117.22	143.	110.14
8.	18.82	144.	43.74
9.	80.93	145.	21.29
10.	165.58	146.	125.12
11.	7.23	147.	152.89
12.	119.54	148.	16.56
13.	47.32	149.	59.40
14.	38.04	150.	21.83
15.	44.50	151.	67.60
16.	23.34	152.	20.57
17.	34.14	153.	25.15
18.	85.62	154.	14.77
19.	16.19	155.	187.67
20.	130.76	156.	25.63
21.	24.14	157.	12.39
22.	47.77	158.	26.27
23.	42.86	160.	108.17
24.	34.49	161.	13.09
25.	20.58	162.	21.56
26.	27.20	163.	23.14
27.	79.27	164.	23.73
28.	87.55	165.	120.15
29.	102.36	166.	9.72
30.	23.20	167.	20.71
31.	18.20	168.	113.36
32.	30.72	169.	23.15
33.	23.70	170.	161.73
34.	51.37	171.	40.75
35.	39.31	172.	35.00
36.	35.33	173.	33.59
37.	33.23	174.	55.60
38.	182.88	175.	53.00
39.	44.83	176.	12.00
40.	11.14	177.	22.14
41.	68.86	178.	22.47
42.	52.33	179.	117.66
43.	18.04	180.	17.10
44.	71.65	181.	39.15
45.	105.85	186.	70.26
46.	47.64	191.	46.62
47.	25.82	192.	19.42
48.	54.68	195.	31.32
49.	44.01	198.	28.70
50.	26.84	200.	71.97
51.	28.98	202.	20.58
52.	26.59	203.	47.37
53.	48.02	205.	22.26
54.	30.47	206.	91.24
55.	34.42	209.	126.50
56.	65.49	210.	33.86
57.	63.74	211.	55.68
58.	27.66	213.	177.99
59.	68.07	214.	26.35
60.	19.68	215.	36.60
61.	53.63	217.	408.65
62.	67.46	218.	209.95
63.	162.85	220.	83.34
64.	34.77	221.	214.93
65.	143.51	223.	109.61
66.	61.27	224.	13.53
67.	95.81	225.	60.41
68.	32.50	228.	29.97
69.	77.28	229.	107.70
70.	213.10	230.	108.75
71.	21.18	233.	52.62
72.	41.13	234.	153.25
73.	19.45	235.	104.23
74.	44.45	237.	98.82
75.	72.16	238.	11.12
76.	145.25	239.	154.58
77.	51.09	240.	16.77
78.	188.60	241.	40.22
79.	14.80	243.	87.80
80.	39.68	244.	23.10
81.	132.45	245.	68.65
82.	19.94	246.	25.53
83.	67.39	147.	175.34
84.	14.26	248.	82.18
85.	47.75	251.	50.33
86.	56.72	254.	81.91
87.	70.41	255.	71.29
88.	10.49	256.	25.73
89.	20.18	258.	24.86
90.	40.78	259.	109.10
91.	135.25	261.	22.27
92.	13.04	262.	19.35
93.	32.91	263.	24.75
94.	33.01	270.	113.01
95.	39.49	273.	31.85
96.	77.56	274.	59.38
97.	19.82	276.	238.62
98.	67.39	277.	31.17
99.	103.11	278.	41.59
100.	19.37	282.	86.19
101.	40.48	283.	57.26
102.	225.39	286.	31.37
103.	75.72	288.	81.48
104.	158.84	290.	28.51
105.	79.73	291.	28.63
106.	153.96	292.	96.40
107.	51.83	293.	7.25
108.	40.25	295.	92.04
109.	111.68	296.	99.27
110.	38.80	300.	271.51
111.	78.06	301.	99.92
112.	124.15	303.	18.77
113.	66.01	305.	14.89
114.	50.32	308.	66.11
115.	22.81	314.	9.89
116.	36.22	315.	13.85
117.	76.12	316.	109.26
118.	10.42	317.	32.50
119.	23.79	318.	48.53
120.	55.30	320.	27.84
121.	17.15	321.	51.82
122.	12.45	322.	35.33
123.	26.05	323.	26.54
124.	60.82	324.	78.62
125.	23.34	326.	62.64
126.	17.05	330.	81.53
127.	76.26	332.	48.32
128.	30.80	336.	152.14
129.	11.73	338.	142.48
130.	170.24	339.	64.86
131.	20.52	341.	75.37
132.	96.18	342.	96.51
133.	194.02	344.	15.02
134.	15.95	347.	24.21
135.	24.54	349.	36.19
136.	113.64	350.	63.06

Від.	Заплатив	Від.	Заплатив
351.	22.91	380.	27.69
354.	65.74	381.	15.23
355.	38.61	384.	120.93
357.	21.55	385.	38.07
363.	62.36	388.	98.55
364.	44.85	391.	30.53
365.	49.41	392.	10.07
367.	58.48	393.	42.24
369.	85.56	396.	60.46
370.	100.16	400.	63.90
371.	45.81	401.	22.18
373.	20.61	402.	22.88
379.	69.55		

На сплату моргечів	500.00
На сплату довгів	2.500.00
Процент від моргечів	402.00
Процент з банків	158.54
За календар прислано осібно	131.00

На річ сирітського фонду по бл. п.:

Теодор Жилка, в. 142	850.00
Василь Зенчак, від. 96	500.00
Ілія Піддубчишин, в. 70	400.00
Василь Степас, від. 155	500.00
Й. і Марія Котик, в. 278	1.538.50
Гриць Стельмах, в. 15	300.00
Стефан Савчак, в. 51	400.00
Фльоріян Носко, в. 110	600.00
Кальо Лоський, в. 79	500.00
Василь Горбатий, в. 3	300.00
Никола Данчак, в. 130	200.00
Теодор Сорока, в. 133	500.00
Максим Вітик, в. 296	600.00
П. Старжецький, в. 78	750.00
Доська Шкапій, в. 36	150.00
Іван Зазуля, в. 217	200.00
Мих. Криванич, в. 305	400.00
Антін Кримський, в. 396	300.00
Юлія Шабінська, в. 118	300.00
Іван Вайнар, в. 235	600.00
Разом	32.248.32

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.:

Сидор Хитрець, від. 170	976.22
Теодор Жилка, від. 142	1.000.00
Марія Макарська, від. 133	50.00
Василь Турчинський, від. 270	1.000.00
Василь Зенчак, від. 96	1.000.00
Циприян Корчинський, від. 270	100.00
Михайло Котапик, від. 102	1.000.00
Никола Терлявець, від. 130	500.00
Ілько Піддубчишин, від. 70	550.00
Василь Гуда, від. 351	1.000.00
Іван Гурак, від. 124	100.00
Василь Степас, від. 155	1.000.00
Гриць Грицишин, від. 296	1.000.00
Йосиф і Марія Котик, від. 278	2.000.00
Григорій Стельмах, від. 15	1.000.00
Стефан Савчак, від. 51	1.000.00
Фльоріян Носко, від. 110	1.000.00
Василь Грубинич, від. 278	1.000.00
Кальо Лоський, від. 79	1.000.00
Зофія Богиченко, від. 235	500.00
Андрій Кузенка, від. 48	1.000.00
Теодор Цимбалюк, від. 1	911.09
Василь Горбатий, від. 3	500.00
Андрій Ковечний, від. 91	1.000.00
Никола Данчак, від. 130	500.00
Бронислав Рудик, від. 105	1.000.00
Теодор Сорока, від. 133	1.000.00
Дмитро Лебідь, від. 91	1.000.00
Антін Токарський, від. 308	100.00
Анна Крупка, від. 224	500.00
Максим Вітик, від. 296	1.000.00
Тимко Челак, від. 86	1.000.00
Марія Стасішка, від. 7	50.00
Марія Демкович, від. 211	300.00
Михайло Трепелюк, від. 338	1.000.00
Адам Зіна, від. 229	1.000.00
Петро Старжецький, від. 78	900.00
Станислав Керас, від. 381	250.00
Юстин Лабойко, від. 238	1.000.00
Доська Шкапій, від. 36	250.00
Марія Скола, від. 34	500.00
Іван Зазуля, від. 217	500.00
Геронім Нестор, від. 67	1.000.00
Мальвіна Мельник, від. 315	1.000.00
Юліян Константинський, від. 1	1.000.00
Варвара Коцюба, від. 91	550.00
Михайло Криванич, від. 305	1.000.00
Антін Кримський, від. 396	500.00
Семен Мулик, від. 381	900.00
Никола Ніць, від. 63	200.00
Юлія Шабинська, від. 118	500.00
Филип Гнатович, від. 10	1.000.00
Олена Веднарчук, від. 308	500.00
Алексій Зазуля, від. 217	100.00
Іван Зеленяк, від. 63	200.00
Антін Кілак, від. 289	1.000.00
Михайло Кримський, від. 396	1.000.00
Френк Петкович, від. 258	1.000.00
Іван Вайнар, від. 235	1.000.00

Виплати з фонду сирітського:

Гнат Гнатів, від. 101	545.00
Михайло Житка, від. 78	425.00
Юстина Кріль, від. 228	487.31
Дмитро Кудлак, від. 9	148.60
Кальо Лоський, від. 79	125.00

Запомоги з фонду убогих:

Ева Досяк, від. 1	75.00
Михайло Петрів, від. 106	50.00
Никола Станьковський, від. 175	50.00

Розходи адміністраційні:

Платня головного уряду	355.00
Платня помічника	90.00
Відзнаки	1.502.98
„Свобода" за орган	1.381.38
Податки	567.44
Вонди головного уряду	280.00
Відновлене дому У. Н. С., решта	825.00
Печатки для відділів	49.75
Видатки офісові	202.40
Стипендії	200.00
За бонди четвертої Позички Свободи, решта	13.180.77
„Алієн Проперти Костодієн", процент	230.00
Разом	65.105.94

ЗІСТАВЛЕНЄ:

Прихід за грудень	32.248.32
Готівка з кінцем листопада була	101.406.64
Разом	133.654.96
Розхід за грудень	65.105.94
Готівка з кінцем місяця грудня	68.549.02

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	68.549.02
Моргечі	64.500.00
Бонди	237.777.77
Реальність	19.500.00
Друкарня	26.000.00
„Алієн Прап. Кост."	25.958.12
Разом	442.284.91

Стан довжний:

Фонд посмертний	170.048.86
„ резервовий	118.412.57
„ адміністр.	27.872.04
„ убогих	8.185.52
„ народний	5.481.52
„ конвенційний	4.336.62
„ сирітський	107.947.78
Разом	442.284.91

К. Кирчів, гол. предс.;
В. Левчик, гол. касієр;
С. Ядловський, г. фін. секр.

ПОДЯКИ.

Я низше підписана складаю сердечну подяку Українському Народному Союзови за виплачену мені запомогу по моїм мужу бл. п. Василеви Гуда, в сумі $1.000. При тій нагоді я напоминаю тутешних Українців, аби вступали громадно в члени У. Н. Союза, бо тільки та організація є цінною для нашого народу тут в Америці. Ви, українські жінки, котрих чоловіки ще не стоять в У. Н. Союзі, повинні на те настояти, аби ваші мужі належали до згаданої організації. От що би я була бідна робила з пятеро дітьми, як би мій чоловік був занедбав і не вступив в члени У. Н. Союза. Я нині булаб оплакувала свою злу годину, оставши ся без гроший, а так українська організація обтерла заплакані очи мені і моїм сиротам. Отож ще раз напоминаю вас, Українці з Ниагара Фолс, що се є найліпшою річию бути членом в Українськім Народнім Союзі. Тут істнує 351 відділ У. Н. Союза уже 5 літ, а так мало членів є в нім, хотяй могло би 10 разів стільки бути, бо тут є досить наших людий, але запомогової організації боять ся. Складаю також подяку членам 351 відділу У. Н. Союза за се, що віддали остатну прислугу мому покійному мужови. — **Йоанна Гудз.**

Ми низше підписані родичі нашої одинокої дочки Ольги, члениці 22-го відділу У. Н. Союза в Брукліні, Н. Й., котру нам Бог забрав дня 31. жовтня, складаємо сердечну подяку Головному Урядови і опікунови У. Н. Союза за посмертну запомогу, котру ми отримали в квоті $50. Дай Боже, щоби старий і молодечий Союз зростав в сотки тисяч членів! Також складаємо подяку місцевому опікунови, котрий тут зорґанізував молодечий відділ, і всім чесним людям, котрі прибули на похорон нашої помершої дочки. Зокрема дякуємо щиро нашому пароховп, о. Володимирови Лотовичови, що похоронив нашу дочку. Родимці! Вступайте до У. Н. Союза і вписуйте свої діти до Українського Молодечого Союза, бо се наша найліпша організація в Злучених Державах. — **Юрій і Пазя Яринські**, родичі помершої Ольги.

Я, член 106-го відділу У. Н. Союза, з Шікаго, складаю сердечну подяку У. Н. Союзови за підмогу в сумі $50, які я отримав з фонду убогих У. Н. Союза. Желаю У. Н. Союзови як найбільше членів. Ви, дорогі родимці, горніть ся всі до нашого дорогого Союза, бо ніхто не знає, що кого чекає. Я теж маю тут кількох товаришів, котрі мені дораджували: „На що тобі належати до якогось-там товариства і до Союза! Будеш платити задармо, а поїдеш до краю, то твої гроші пропадуть". Але я того не слухав, а вступив і от вже мені наш Союз станув в пригоді. Товариші і Товаришки! Є вас богато з мого села, а я не бачу, аби ви належали до У. Н. Союза. Не отягайте ся, а приступіть до него зараз, аби потому не було запізно! А ті товариші, котрі мені нераз говорили, що вони не потребують належати до жадних товариств і Союзів, нехай уважають, аби самі себе не ошукали! Не треба жалувати тих пару центів на місяць, бо ... ... гроші ... і ... вони ... У. Н. Союза. Будьте ... дякувати за добру пораду. ...

Imperfect in original

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ЕТНА, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 89, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеть ся дня 12. січня, в 3-тій годинї пополудни, під ч. 134 Бутлер стр. Кождий член має явити ся на сей мітінґ на означений час. Неявившій ся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. На сїм мітінґу будуть важні справи до полагоджена. Буде вибір нового уряду. — Г. Ромасик, секр.

КУРТІС БЕЙ, МД. Бр. св. Михаїла, від. 55, повідомляє всїх своїх членів, що надзвичайний мітінґ відбудеть ся в недїлю, 12. січня, о 2-ій годині пополудни, в домі М. Бартоха під ч. 11 Сайдер ул. Обовязком кождого члена бути на сїм мітінґу. Неявившій ся член заплатить $1.00 кари, а урядник $2.00. — П. Семенків, секр.

БРІДЖПОРТ, КОНН. Тов. „Українська Січ", від. 59, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеть ся в недїлю, дня 12. січня с. р., о годинї 2-гій пополудни, в Січовій салї під ч. 108 Косут стр. Кождий член повинен прийти на сей мітінґ і заплатити свою вкладку та 25 центів за календар У. Н. С. на рік 1919. Котрий член не заплатить за календар, буде суспендований. Принагідно подаєть ся до відома, що до нового уряду дістали вибрані слідуючі члени: Т. Красїцький, предс.; М. Будник, заст. предс.; М. Галькевич, фін. секр.; Т. Ничай, заст. фін. секр.; І. Джус, рек. секр.; П. Зомчик, заст. рек. секр.; К. Рубанець, кас.; М. Баглай, заст. кас.; В. Венґринович, Н. Варія і Н. Мазур, контрольори; Д. Головчак і В. Гнатюк, доглядачі хорих; І. Каблак, капітан; П. Павуш і Т. Ничай, хоружні. Мітінґи відбувають ся в другу недїлю по першім. — І. Бойко, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. св. Володимира, від. 130, подає до відома, що річний мітінґ відбудеть ся в тую суботу, дня 11. січня, в салї Українського Народного Дому, 217 Іст 6-та улиця, Ню Йорк, точно о годинї 8-мій вечером. Неявивший ся член заплатить кару $1.00, а урядник $2.00. — І. Солтис, предс.; М. Марків, секр. фін.; Ю. Гаврей, кас.

ОКСФОРД ФОРНЕС, Н. ДЖ. Бр. св. Николая, від. 174, буде мати свій мітінґ в недїлю, 12. січня, о годинї 2-гій пополудни. Всї члени мусять безусловно явити ся. До тимчасового уряду зістали вибрані: М. Ющенко, пр.; В. Бабяк, секр.; А. Саврак, кас. — В. Бабяк, секр.

ВЕСТ ФІЛЯДЕЛФІЯ, ПА. Товариство „Згода", від. 62, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеть ся 12. січня в сали МкНікол, Вест Філядельфія. Початок точно о годинї 2.30 пополудни. Просить ся всїх членів зійти ся, бо є важні справи до полагодження. Неявивший ся член буде караний. — П. Норкодинський, предс.; І. Белюх, кас.; В. Волчанський, секр.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Український зїзд в Канаді.

Відбувший ся 26-27-28-го грудня 1918 року Третий Всеукраїнський Зїзд в Саскатуні, Канада, висловив своє вдоволене з упадку правительства Скоропадського і свою радість з нагоди злуки українських земель в одну цілість. Зїзд віднїс ся до аліянтів, аби вони поперли і признали на мировій конференції жаданя українського народу в Европі щодо утвореня самостійної української держави; зїзд також просив правительства аліянтів, аби вони згодили ся на присутність кореспондента від української преси в Канаді на мировій конференції. Запротестовано також проти польських напастий на східну Галичину і Холмщину.. — У внутрішних справах зїзд остро запротестував против додатків до шкільного акту в Саскачевані, які усувають всї мови, крім англійської і французької, з публичних шкіл в провінції. Зїзд також спротивив ся іменованю д-ра Дж. Т. М. Ендерсона, яко директора освіти між ново-Канадійцями, на тій основі, що він відносить ся несимпатично до Українців. Зїзд поставив домаганє, щоби знести Воєнний Виборчий Закон, який позбавив Українців, горожан Канади, права голосу; також вистосувано домаганє знести міністеріяльне розпоряджене, яке забороняє друкувати українські книжки і часописи без рівночасного перекладу на англійську мову.

В справі приїзду і виїзду.

В деяких кругах ще держить ся думка, будьто би від підписаня перемиря скасовано обмеженя подорожі і переїзду для чужинців. Щоби справити сей безосновний погляд, міністерство заграничних справ заявляє, що всї закони і правила щодо приїзду і виїзду чужинців остають ся в давній силі. В жаднім случаю чужинцям не дозволено приїздити до або виїздити зі Злучених Держав, не застосувавшись до тих приписів. І здаєть ся, ті обмежуючі приписи щодо приїзду і виїзду чужинців лишать ся аж до оголошеня мира, коли не довше. Ніхто не має права робити перевозову умову або приймати гроші на завдаток корабельних карт з обіцянкою, виразною чи самозрозумілою, що виробить дозвіл на виїзд зі Злучених Держав. Лише властиві урядники, уповажнені державним департаментом, мають право видавати дозвіл, але ніхто не може наперед запевнити, що дозвіл буде даний. Хто хоче виїхати, повинен зробити аплікацію у властивім уряді, найблизшім до свого міста, а не в пристани, з котрої хоче виїздити. Апліканти не повинні вибиратись зі свого міста доти, доки не дістануть урядового дозволу на виїзд зі Злучених Держав.

Мішіґен проти чужинецької мови.

Френклін Мур, посол з Ст. Клейр, перевибраний до мішіґенського сойму, задумав невдовзі внести проект про заборону уживаня чужинецьких мов яко сресство науки в парохіяльних і инших школах стейту. В початкових і низших школах публичних вся наука має бути ведена в англійській мові. У висших школах і в ґімназіях ученики можуть студіювати таку мову, яку позволить закон. Се відносить ся також до парохіяльних шкіл. Мур вірить, що шкільні діти можуть бути достаточно приготовані до горожанства Злучених Держав лише тоді, коли перші науки будуть побирати в державній мові. Міністер освіти каже, що в 30% парохіяльних шкіл викладовою мовою не є мова англійська, лише чужинецька. Кажуть, що ґубернатор Сліпер буде попирати проект Мура, і сподівають ся, що він перейде в соймі без найменьшої опозиції.

Віче в Джерзи Сіти.

Пригадуєть ся джерзисітським Українцям, що в неділю, 12. січня, в Джерзи Сіти відбудеть ся велике всенародне віче під ч. 98 Нюарк евеню. Почаєсь о годині 3-тій пополудни. Будуть промовляти свої і чужі бесідники. Приходіть всї. Вступ вільний.

Посмертна згадка.

В Дітройт, Міш., 2. січня б. р., помер в 59 році житя на запалене легких Василь Королишин. Покійний уродив ся в Острові, тернопільського повіту. До Злучених Держав прибув в 1904 році. В початках перебував в Балтимор, Мд., і в Когус, Н. Й., де тяжко працював на удержане родини. В 1911 році прибув покійний з родиною до Дітройт, де перебував до самої смерти. Хотяй покійний не брав вже останними часами великої участи в народних справах, мимо сього однак був щирим Українцем до самої смерти. Покійний був чоловіком сильного характеру і тішив ся загальною симпатією у дітройтських Українців. Дуже інтересував ся останними подіями в старім краю; а не предвиджуючи ще скорої смерти, бажав вернути по війні до вітчини. Покійний лишив в Дітройт жінку і семеро дітий: Осипа, Теодора, Евгена, Івана, Стефанію, Марію і Анну, а в Трой, Н. Й., лишив рідного брата Григорія.

Школи в Савт Каролайні.

Звіт Джана Свірінґена, міністра освіти в стейті Савт Каролайна, виказує, що в минувшім шкільнім році до школи ходило 194.687 дітий білих, а 199.780 дітий чорної раси. Кошти удержаня школи виносили 3,905.244 доляри і 19 центів. З сеї суми 3,473.082 доляри видано на удержанє шкіл для білих дітий, а 432.169 долярів і 19 центів на удержане шкіл для чорних дітий. Пересічна платня учителя для білих дітий виносила $422.46, а учитель для чорних дітий побирав пересічно $127.56 на рік. Для білих дітий затруднювано 5.620 учителів, а для чорних, яких є більше, затруднювано 3.013 учителів. Шкільний рік для білих дітий тривав пересічно 135 днів, а для чорних 67 днів в році. Білий учитель мав пересічно 22 дітий, а чорний 44 дітий.

СТАРОКРАЄВІ ВІСТИ.

Добромильських Поляків інтерновано в Стрию.

Познанський „Край“, з 30. падолиста 1918, доносить, що українські власти зарядили в Добромили, Галичина, загальну мобілізацію. Інтернованих Поляків вислано до Стрия, де їх держать яко закладників.

Останний премієр Скоропадського увязнений.

„Ґазет де Льозан“, з 5. грудня 1918, доносить, що Українці увязнили й інтернували у Жмеринці останного премієра правительства Скоропадського, Гербеля.

Польський соціяліст в обороні Українців.

„Ґонец Краковскі“ доносить, що 29. грудня 1918 року у Варшаві відбуло ся велике польське віче, на якім член польської соціял-демократичної партії Круліковський напав на польських імперіялістів, які гноблять Українців в Галичині і Холмщині.

Польське правительство провізоричне у Львові.

Дня 27. падолиста зложено польське тимчасове правительство у Львові, до якого входять: Любанович, Стеслович й інжинір Ґавснер. Полковника Мячинського іменовано комендантом Львова.

Чого хоче Румунія.

У відповідь на ріжні інтерпеляції, румунське правительство заявило, що границі будучої Румунії будуть простягати ся від Днїстра на півночи до Дунаю на полудни, від Чорного моря на сході до ріки Тиси на заході. Румунський король висловив бажане, щоби до Румунії влучити цілу Бесарабію, цілу Буковину, весь Банат, цілу Трансильванію, і Закарпате з повітами Крішана і Мармарош, та взагалі цілу угорську територію, яка лежить між теперішною Румунією і рікою Тисою.

Читайте українські книжки і ґазети, бо часте читанє веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цінник книжок до друкарні „Свободи“.

Христя Алчевська.

КИНЬ ЖИТЄМ...

Кинь житєм журитись марно
І забудь чуте оте —
Глянь, як в вечері палає
Верхогіре золоте.

Як свавільно море грає
І до берега біжить,
Як бажає ніжна зоря
На блакиті неба жить.

Глянь, як лине зпонад моря
Вечерова тиха мла,
Як у скелях сон ласкає
Гордовитого орла.

Як зелений шум зникає
І бори соснові сплять,
Тільки зорі над землею
Про весну чудову снять...

Заспокій ся й ти душею
В чарах ночи і тепла,
Наче тиха та рожева
Вечерова ясна мла...

Втихомирила ся мева
І леліє гарні сни...
Тихо, тихо понад морем
Линуть пестощі весни...

АФОРИЗМИ.

Хто женить ся другий раз, той не вартає, щоб його перша жінка вмерла.

Стан здоровля старця є станом недуги молодця.

Бесідник, який забирає слово при кінци, має звичайно богато до говореня.

Куплена слава не вартає ані шаґа.

Найбільше монотонною є сама монотонність.

Великі скандали повстають часто з коротких розмов.

Невдача є головною прикметою, яка шкодить успіхови.

Дівчата раді слухати, коли хтось говорить їм про женячку.

Хто думає, що супруже є одиноким шляхом до щастя, той видно супружа не зазнав ще.

Шкода тратити час на толкованя тупій голові.

Молоді люди думають, що дерево знаня має забогато галузий.

ГУМОР І САТИРА.

Наші діти.

— Що ти хочеш на сьвята, Михасю? — питає мама 5-літнього синка.

— Хоцу такий „ґон“, сцо стрілеє — відповідає синок.

— О, ні, того не куплю, — каже мама. — Всї сусіди боялиби ся, щоби ти їх не застрілив.

— То нехай заасекурують ся в Укаїнськім Налоднім Союзі, так, як нас тато злобив, коли боять ся смелти... — відповів малий Михасьо.

Завзятий Айриш.

Офіцир казав арештувати одного Айриша-жовніра за се, що він, напившись забогато, не міг на другий день встати, коли командант видав розказ війти на боєвий фронт. Замкнули Айриша між чотири стіни і він спить. Виспавшись добре, почав кричати до сторожі, аби його випустила, бо в противнім разі він розвалить сї мури.

За кілька хвилин з німецького боку впав ґранат на великий будинок і розвалив його. Айриша присипали розвалини, але він не стратив гумору, і коли його видобули, він бомбастично сказав: — „Байґали, а я вам казав, що таке зроблю“...

Добрий сьміх...

— Ти чого сьмієш ся?

— Війна скінчила ся, мир надходить, а я думаю, що то тепер будуть робити ті бідні ґої, котрі поженили ся, щоби не йти до війска?...

Не розпізнала...

Стара панна, оглядаючи артистичні річи в музею, підійшла до нагої статуї мущини:

— Я думаю, що се Клеопатра?

— Ні, сердешна пані, се Арістотель...

Має причину.

Марійка: — Чому ти, Нусенько, купуєш два роди листового паперу?

Анна: — Бачиш, до Степана пишу на червонім — що означає любов, а до Миколи пишу на синім — що означає правдиву вірність...

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Гість, Гавторн, Іл. — Безіменних дописий ми не поміщуємо.

ДО НАДСИЛАЮЧИХ ОГОЛОШЕНЯ ПРЕДСТАВЛЕНЬ, ЗАБАВ І ДР.

З огляду, що дня 9. січня с. р. число „Свободи“ не появилось задля сьвят, деякі оголошеня, які наспіли до нас між 4-им а 7-им січня не могли бути поміщені в часописи.

Деякі листи з оголошенями, хоч вислані були сторонами перед 4-им січня, прийшли до нас зі значним опізненем і з того згляду не могли бути поміщені в передсьвяточнім числї „Свободи“.

За сю невигоду, хоч спричинену не з нашої вини, перепрошуємо інтересованих.

Адміністрація „Свободи“.